

UNIVERSITATEA DE STAT DIN MOLDOVA
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE, ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI,
SOCIOLOGIE ȘI ASISTENȚĂ SOCIALĂ
DEPARTAMENTUL PSIHOLOGIE

MOCANU VIORICA

PRACTICA DE INIȚIERE ÎN PSIHOLOGIE

Caiet de sarcini

Ciclul I
Specialitatea 14 (Științe ale Educației)

CHIȘINĂU 2023

CZU 378.147:159.9(076.5)

M 84

**DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII
DIN REPUBLICA MOLDOVA**

Mocanu, Viorica.

Practica de inițiere în psihologie: Caiet de sarcini: Ciclul 1: Specialitatea 14 (Științe ale Educației) / Mocanu Viorica; Universitatea de Stat din Moldova, Facultatea de Psihologie, Științe ale Educației, Sociologie și Asistență Socială, Departamentul Psihologie. – Chișinău: [CEP USM], 2023. – 78 p.: tab.

Bibliogr.: p. 70 (5 tit.). – 50 ex.

ISBN 978-9975-62-501-2.

378.147:159.9(076.5)

M 84

ISBN 978-9975-62-501-2

© USM, 2023

APROBAT
la ședința Departamentului
din “ _____ ” _____ 2023

Șefă Departament _____

CUPRINS

Argument	pag.4
Cui?	
În ce context?	
Cu ce scop?	
Administrarea stagiului de practică	pag.5
Cum să utilizați acest caiet de sarcini?	
Lucrarea 1 Studierea particularităților memoriei	pag. 6
Lucrarea 2 Studierea particularităților atenției (tabelele lui Schultz)	pag. 9
Lucrarea 3 Studierea relațiilor interpersonale (sociometria)	pag. 16
Model de matrice sociometrică completată	pag. 20
Elaborarea profilului personal al elevului (M.B.T.I.)	pag. 22
Studierea intro/extroversiunii	pag. 65
Despre Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului	pag. 66
Bibliografie	pag. 70
Anexe	pag. 70
1 Protocolul de observație pentru studierea particularităților memoriei	pag. 71
2 Protocolul de observație pentru studierea particularităților atenției	pag. 72
3 Fișa de caracterizare psihopedagogică a clasei de elevi	pag. 73
4 Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului	pag. 75

ARGUMENT

CUI?

Suportul didactic oferit prin acest *Caiet de sarcini* reprezintă un ghid destinat:

- studenților de la alte facultăți care studiază disciplina *Psihologie*;
- studenților de la alte facultăți care își construiesc cariera în domeniul educației și care vor realiza în anul 3 (4) stagiul de practică pedagogică în instituțiile din învățământul preuniversitar.

ÎN CE CONTEXT?

Disciplina Psihologie constituie o parte componentă a disciplinelor psihopedagogice, orientate spre pregătirea viitorilor specialiști către activitatea profesională în domeniul educațional. Scopul ei este de:

1. a iniția studenții în știința psihologică, familiarizarea cu natura și legitățile principalelor procese psihice, formarea unui tablou de ansamblu despre faptul cum omul simte și percepe fenomenele înconjurătoare, cum și le reprezintă, cum memorizează, cum gândește și acționează, ce emoții și sentimente trăiește și cum răspunde la influențele din lumea exterioară;

2. a contribui la pregătirea practică a tânărului specialist pentru conștientizarea valorii și utilității cunoștințelor psihologice în soluționarea problemelor instruirii și educației tinerei generații.

În vederea realizării acestor scopuri, disciplina *Psihologia* oferă un stagiul de practică și anume „**Practica de inițiere în psihologie**”, în cadrul căreia studenții realizează anumite sarcini, orientate spre dezvoltarea anumitor competențe privind:

- desfășurarea observației psihologice, a experimentului și anchetei psihologice;
- identificarea particularităților de vârstă și individuale ale activității psihice a elevilor;
- exersează în explicarea științifică a anumitor manifestări ale personalității elevului;
- aprecierea faptelor și acțiunilor elevului;
- formularea concluziilor psihopedagogice.

Astfel, *Practica de inițiere în psihologie* reprezintă o primă experiență în pregătirea viitorului specialist prin:

- dezvoltarea propriei personalități;
- testarea și aprofundarea intereselor profesionale;
- conștientizarea necesității studierii profunde și sistematice a personalității elevului;
- aplicarea cunoștințelor în raport cu individualitatea copiilor, părinților și specificul grupului lor de apartenență și de vârstă.

Prezentul *Caiet* vine să ofere sarcini în baza *Curriculumului la Practica de inițiere în psihologie*.

CU CE SCOP?

Ulterioarele două stagii de practică: *Practica la didactica disciplinei* și *Practica pedagogică* din anul 3 (4) solicită studenților stagiarilor elaborarea și prezentarea unui set de produse ale activității de practică. Printre acestea la ambele tipuri de practică sunt 2 produse, care rezultă nemijlocit din sarcinile realizate în cadrul Practicii de inițiere în psihologie și anume:

1. Fișa psihopedagogică a clasei de elevi.
2. Fișa psihopedagogică a elevului.

Sarcinile propuse în acest *Caiet* vin în ajutor studentului stagiar pentru a-i forma abilități de elaborare/completare a ambelor fișe psihopedagogice.

ADMINISTRAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

Tipul stagiului de practică	Semestrul	Perioada	Numărul de ore	Evaluarea	
				Numărul de credite	Forma de evaluare
Practica de inițiere în psihologie	II	Februarie - mai	60	2	În cadrul disciplinei

CUM SĂ UTILIZAȚI ACEST CAIET DE SARCINI?

Vă sugerăm, mai întâi de toate, să răsfoiți întregul *Caiet de sarcini* ca să vă formați o imagine de ansamblu asupra conținutului.

Sarcinile din prezentul *Caiet* le veți realiza inițial la seminar, testând pe propria persoană cele propuse, apoi le veți desfășura pe teren cu subiecții cercetați.

Lucrarea nr. 1 Studierea particularităților memoriei

SCOPUL LUCRĂRII

Identificarea particularităților memoriei logice și mecanice prin metoda memorării a două șiruri de cuvinte.

MATERIALE NECESARE

Pix, foaie, două șiruri de cuvinte.

DESFĂȘURARE

- Propuneți unei persoane (numită în continuare subiectul cercetat) să cerceteze propria memorie și spuneți-i că aceasta îi va ajuta să-și dezvolte memoria logică și cea mecanică și va contribui la îmbunătățirea capacităților cognitive. Cercetarea continuă doar după acordul obținut.
- **Instrucțiune:** „Ascultați atent perechile de cuvinte și memorizați-le. Apoi eu voi citi primul cuvânt, iar dvs. vă veți reaminti și scrie pe cel de-al doilea cuvânt. La sfârșit verificăm corectitudinea perechilor de cuvinte.”
- Subiectul cercetat nu trebuie să vadă șirurile de cuvinte care urmează să le citești.
- Citiți subiectului primul șir cu 15 perechi de cuvinte la o pauză de 5 secunde dintre perechi.
- Observați reacțiile subiectului cercetat în timpul notării cuvintelor și la sfârșit le introduce în protocolul de observație.
- Verificați corectitudinea reproducției cuvintelor.
- Procedați la fel și cu al doilea șir.

Prima variantă	
<u>I șir (cu legătură semantică):</u> 1. Jucărie – joc 2. Găină – ou 3. Pâine – cuțit 4. Sanie – iarnă 5. Carte – școală 6. Fluture – insectă 7. Periuță – dinți 8. Tobă – muzicant 9. Furtună - tunet 10. Iepure – vânător 11. Pix – caiet 12. Vacă – lapte 13. Locomotivă – transport 14. Pară – compot 15. Bec - seară	<u>II șir (fără legătură semantică):</u> 1. Cărbune – fotoliu 2. Pieptene – pământ 3. Busolă – clei 4. Clopoțel – săgeată 5. Rândunică – soră 6. Pâlnie – tramvai 7. Burete – divan 8. Robinet – vânt 9. Ghete – butoi 10. Ulcior – hârleț 11. Chibrite – oaie 12. Rozătoare – mare 13. Pălărie – albină 14. Pește – incendiu 15. Fereastră - ciorbă

A doua variantă (la dorință)	
<u>I șir (cu legătură semantică):</u> 1. școală - elev 2. muzică - dans 3. făină - pâine	<u>II șir:</u> 1. laptop - pieptene 2. marker - bec 3. calendar - trandafir

4. automobil - volan	4. ecran - chibrite
5. librărie - cărți	5. lampă - literă
6. șopârlă - reptilă	6. măr - difuzor
7. pensulă - acuarelă	7. capsă - sol
8. vioară - arcuș	8. geam - DEX
9. ploaie - curcubeu	9. cretă - mapă
10. câine - os	10. vas - prosop
11. noapte - lună	11. printer - cașcaval
12. rug - lemne	12. ceas - plastilină
13. fotoliu - mobilă	13. atelier - punte
14. eseu - mesaj	14. eveniment - teoremă
15. clasificare - criteriu	15. telefon - recepție

- Prelucrați împreună cu subiectul cercetat datele obținute și calculați nivelul de dezvoltare al memoriei logice și mecanice.
- Mulțumiți subiectului cercetat pentru efort și, indiferent de răspunsul obținut, oferiți-i câteva recomandări pentru dezvoltarea memoriei.

PRELUCRAREA REZULTATELOR OBȚINUTE

În urma experimentului la care a fost supusă persoana se constată următoarele rezultate înscrise în tabel.

A = numărul cuvintelor citite elevului (câte 15 în ambele șiruri)

B = numărul de cuvinte reținute de subiect din fiecare șir

C = procentajul obținut, care reprezintă nivelul de dezvoltare al memoriei

Memoria logică – I-ul șir (C ₁)			Memoria mecanică - al II-lea șir (C ₂)		
A ₁	B ₁	C ₁	A ₂	B ₂	C ₂
15 cuvinte			15 cuvinte		

C₁ și C₂ se calculează conform formulei:

$$C_1 = B_1 : A_1 \times 100\% =$$

$$C_2 = B_2 : A_2 \times 100\% =$$

0 - 32 – nivel scăzut al dezvoltării memoriei

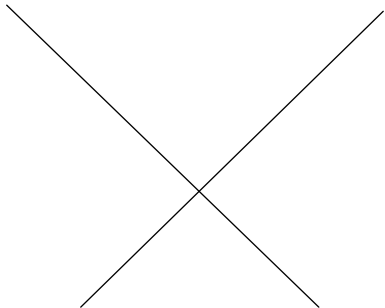
33 – 66 – nivel mediu al dezvoltării memoriei

67 – 100 – nivel înalt al dezvoltării memoriei

Completarea PROTOCOLULUI DE OBSERVAȚIE:

Pentru facilitarea introducerii datelor observației în protocol se folosesc grile de observație:

- cu indicatori comportamentali opuși (de ex.: siguranță vs nesiguranță)
- cu indicarea gradului de manifestare a comportamentului: de la 1 (scor mic) până la 5.

Comportamentul urmărit în timpul testării:						
1. Atitudinea generală față de sarcina de lucru (test):						
	5	4	3	2	1	
siguranță de sine						nesiguranță
echilibru emoțional						dezechilibru emoțional
cooperare						necooperare
calm						agitat
relaxat						încordat
2. Maniera de raportare la instrucțiune:						
înțelegere rapidă a instrucțiunii						deficit de înțelegere
rezistență puternică la oboseală						rezistență slabă la oboseală
3. Atitudinea față de eroare:						
Efort de mobilizare pentru evitarea erorilor						
Conștientizarea erorii și corectarea rapidă						
Persistența în eroare (reacție în lanț)						
Blocaje ca urmare a erorii						
Frecvența mai mare a erorii:						
- la început						
- la mijloc						
- la final						
Alte observații:						
- de ex.: care cuvinte au necesitat mai mult timp						
-						
-						
-						

CONCLUZII:

NP subiectului		
Vârsta		
Nivelul dezvoltării	memoriei logice	
	memoriei mecanice	

RECOMANDĂRI oferite subiectului experimentat pentru dezvoltarea tipului de memorie logică și mecanică (5-7):

Protocolul de observație, concluziile și recomandările elaborate sunt prezentate profesorului. (Anexa 1)

Lucrarea nr. 2 Studierea particularităților atenției (tabelele lui Schultz)

SCOPUL LUCRĂRII: Identificarea mobilității și stabilității atenției utilizând tabelele lui R. Schultz.

MATERIALE NECESARE: Tabelele lui Schultz, cronometru.

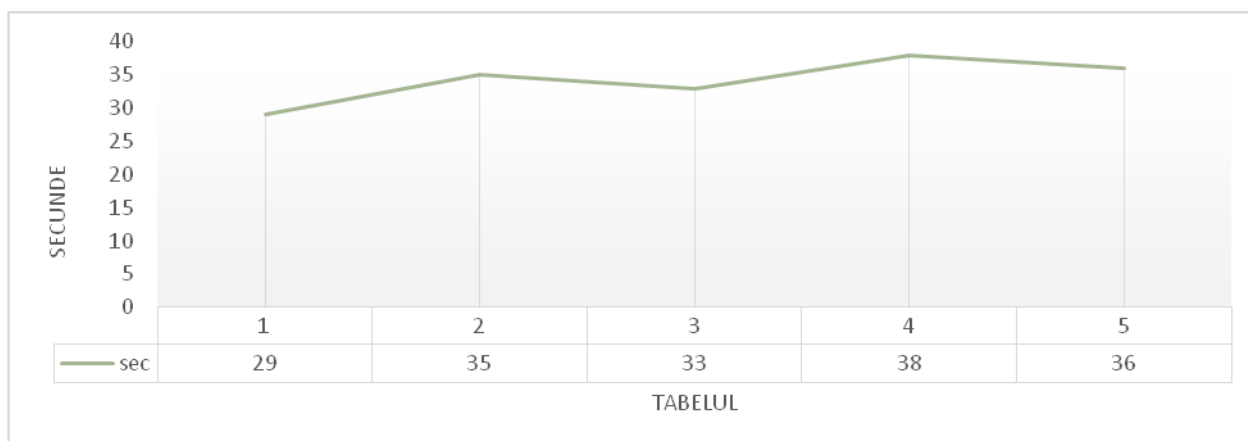
DESFĂȘURARE:

- Propuneți unei persoane (numită în continuare subiectul cercetat) să cerceteze propria atenție și spuneți-i că aceasta îi va ajuta să-și dezvolte vederea periferică și va contribui la dezvoltarea capacității de a citi rapid. Cercetarea continuă doar după acordul obținut.
- **Instrucțiune:** „Vor fi prezentate succesiv/ pe rând 5 tabele. Fiecare tabel conține numere de la 1 la 25 în ordine haotică. Sarcina dvs. este să găsiți, arătați și numiți numerele în ordine crescătoare de la 1 la 25. Timpul de realizare va fi fixat. Lucrați repede și atent. Aveți careva întrebări? Începem (cercetătorul întoarce primul tabel și pornește cronometrul).
- Subiectul cercetat trebuie poziționat astfel ca să vadă un singur tabel în întregime.
- Întoarceți tabelul cu cifre și porniți cronometrul doar după ce explicați instrucțiunea subiectului cercetat.
- După fixarea rezultatelor în protocolul de observație tabelul este întors și se pregătește următorul tabel.
- La fel se procedează cu celelalte tabele.
- Urmăriți reacțiile subiectului pe parcursul realizării sarcinii și introduce-le în protocolul de observație.
- La final neapărat mulțumiți-i subiectului cercetat pentru efort.

PROTOCOLUL DE OBSERVAȚIE: (exemplu)

Numărul tabelului	Timpul de căutare (secunde)	Observații
1	29	La început un pic dezorientat
2	35	Concentrat, lucrează repede
3	33	La început lent, apoi s-a mobilizat
4	38	S-a încetinit mult, nu găsea cifra 6
5	36	La mijloc viteza a fost foarte lentă.
	Media= 34,2	

Pentru vizualizarea rezultatelor datele obținute se reprezintă grafic.

PRELUCRAREA REZULTATELOR: Se adună datele (secunde) obținute la cele 5 tabele și se împarte la 5 pentru a obține media, care reprezintă indicatorul gradului de dezvoltare a stabilității și mobilității atenției. Rezultatul obținut (media) se raportează la limitele normei pentru vârsta dată.

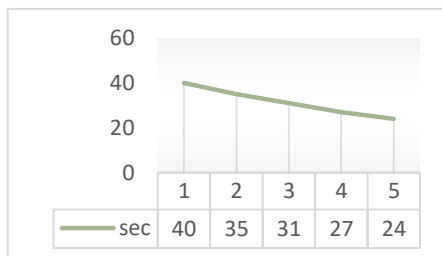
12-40 de ani: limitele normei sunt 35-40 de secunde.

40-60 de ani: limitele normei sunt 40-60 de secunde.

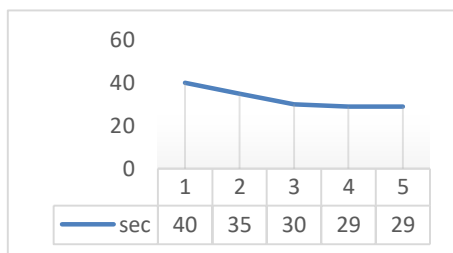
INTERPRETAREA REZULTATELOR: Dacă media se încadrează în limitele normei putem afirma că subiectul cercetat posedă:

- un tempou înalt al reacțiilor sensomotorii;
- viteză înaltă a mișcărilor ochilor de orientare-căutare;
- o bună mobilitate și stabilitate a atenției.

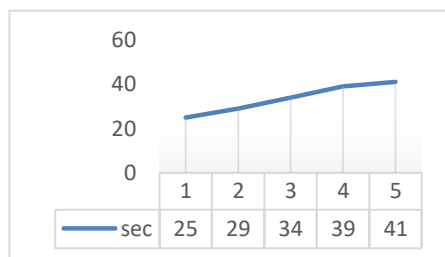
În cazul în care se obține un astfel de grafic/rezultate, atunci se poate concluziona că:

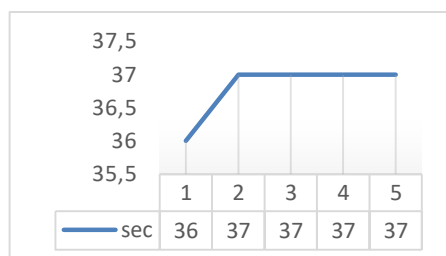
1. Subiectul posedă un tempou destul de lent de „intrare” în lucru. I se recomandă să înceapă cu sarcini ușoare, trecând treptat la cele dificile și complicate.

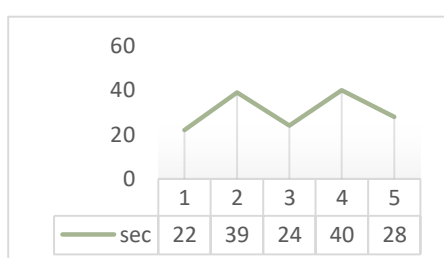
2. Subiectul, deși denotă o intrare lentă în lucru, are o bună stabilitate a atenției.

3. Subiectul obosește repede, deaceia i se recomandă să realizeze sarcini intelectuale mai dificile, după care să treacă la cele mai ușoare.

4. Subiectul posedă o capacitate stabilă de lucru.

5. Subiectul posedă o capacitate neuniformă de lucru, ce denotă o instabilitate a atenției.

Mai jos găsiți cele 5 tabele de lucru, care, înainte de prezentare subiectului cercetat, necesită a fi printate.

Protocolul de observație și concluziile sunt prezentate profesorului de la disciplina Psihologie (Anexa 2).

14	9	2	21	13
22	7	16	5	10
4	25	11	18	3
20	6	23	8	19
15	24	1	17	12

2	13	1	8	20
17	6	25	7	11
22	18	3	15	19
10	5	12	24	16
14	23	4	9	21

21	11	1	19	24
2	20	18	5	10
4	13	25	16	7
17	6	14	9	12
22	3	8	15	23

5	21	23	4	25
11	2	7	13	20
24	17	19	6	18
9	1	12	8	14
16	10	3	15	22

3	17	21	8	4
10	6	15	25	13
24	20	1	9	22
19	12	7	14	16
2	18	23	11	5

Lucrarea nr. 3 Studierea relațiilor interpersonale (sociometria)

Produsul final al acestei lucrări este completarea FIȘEI DE CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ A COLECTIVULUI DE ELEVI, reprezentată sub forma matricei sociometrice.

Scopul sociometriei: identificarea statutului sociometric/poziției sociale a fiecărui elev din clasă.

Materiale necesare: pix, foi mici de hârtie.

Desfășurarea: (această descriere este pentru studenții stagiați)

1. Explicați scopul cercetării și solicitați sinceritate din partea elevilor, asigurându-le confidențialitatea răspunsurilor și rezultatelor. Aceasta se face pentru că în continuare elevii vor trebui să scrie numele și prenumele lor. Orice indiscreție față de elevi este contraindicată.
2. Distribuți elevilor foi mici de hârtie ce urmează a fi completate. Concretizați sensul fiecărei afirmații/întrebări.

N.P. _____
Scrieți mai jos numele și prenumele a 3 colegi, cu care ați vrea cel mai mult să stați în bancă:
1. _____
2. _____
3. _____
Scrieți mai jos numele și prenumele a 3 colegi, cu care ați vrea cel mai puțin să stați în bancă:
1. _____
2. _____
3. _____

Puteți utiliza și alte variante de întrebări, de exemplu:

- Cu cine ați dori cel mai mult/ cel mai puțin să plecați într-o călătorie?
- Pe cine ați dori cel mai mult/ cel mai puțin să invitați la ziua de naștere?

Explicați elevilor de ce ei urmează să aleagă anume trei elevi din clasă: în cazul, în care unul dintre ei nu va putea participa, locul acestuia trebuie să-l ia al doilea, iar dacă din anumite cauze nici acesta nu va putea să accepte propunerea locul lui îl va lua cel de-al treilea elev.

3. Este necesar de precizat să fie trei persoane diferite din clasa de elevi.

4. Nu se impune o limită de timp pentru completare.

5. Adunați foile de hârtie și mulțumiți elevilor pentru efort. Neapărat la sfârșit menționați că aceste rezultate vor rămâne la dvs.

Prelucrarea rezultatelor:

Se completează matricea sociometrică

Matricea sociometrică este un tabel în care pe verticală sunt notați în ordine alfabetică elevii din clasa respectivă, iar pe orizontală numărul lor și Numele, Prenumele abreviat conform listei. Diagonala este hașurată, întrucât, de regulă, membrii grupului aleg alte persoane în afară de propria persoană.

a) Prelucrarea cantitativă a datelor

Matrcirea sociometrică

	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
8.												
9.												
10.												
11.												
12.												
Total alegeri „+”												
Total respingeri „-”												
ISP (indicele de statut preferențial)												
<i>Pentru tabelul ISP: alegeri-respingeri</i>												

Pe orizontală se trec în ordine, corespunzător fiecărui elev, cu culoare roșie (la dorință) **+3, +2, +1** puncte în dreptul colegilor aleși/preferati, iar cu culoare verde **-3, -2, -1** puncte în dreptul colegilor respinși, nominalizați la întrebarea a doua.

Primul coleg ales la prima întrebare primește +3 puncte, al doilea +2 puncte, iar al treilea +1 punct. Primul coleg nominalizat la întrebarea a doua primește -3 puncte, al doilea -2 puncte, iar al treilea -1 punct.

Scrieți mai jos numele și prenumele a 3 colegi, cu care ați vrea cel mai mult să stați în bancă:	Scrieți mai jos numele și prenumele a 3 colegi, cu care ați vrea cel mai puțin să stați în bancă:
1. _____ (+3)	1. _____ (- 3)
2. _____ (+2)	2. _____ (- 2)
3. _____ (+1)	3. _____ (- 1)

Pe verticală în tabel se calculează suma punctelor obținute din alegeri și respingeri.

Calcularea indicilor sociometrici

Indicele statutului sociometric (numit și Indicele de Statut Preferențial), arată poziția ocupată de o persoană în cadrul grupului și se calculează după formula:

$$\text{Indicele Statutului sociometric } ISP X = \frac{\text{Alegeri primite de } X - \text{Respingeri primite de } X}{N-1}$$

unde ISP – statutul sociometric;

X – elevul X;

N – numărul total al elevilor din care este exclus X.

Statutul poate fi: pozitiv, negativ și zero, ceea ce indică existența unor subiecți populari, acceptați, indiferenți sau izolați afectiv (marginalizați) în cadrul grupului.

-n → -1 – statut negativ (cei care sunt marginalizați, respinși);

0 – izolat (indiferenți);

0,0.... → +..... – statut favorabil (cei care sunt populari, acceptați).

Datele din matrice sunt introduse în tabel în ordine descrescătoare conform indicilor de statut preferențial obținuți.

Tabel ISP: Indicii de Statut Preferențial

Nume Prenume	Alegeri- respingeri	ISP	Nr. de elevi cu același ISP	Statutul
				Populari >0,5
				Acceptați 0,5-0
				Indiferenți 0
				Marginalizați 0>

II. Coeficientul de coeziune al grupului: $\frac{\text{Suma alegerilor reciproce} \times 2}{N(N-1)}$

Alegerile reciproce pozitive se iau în cerc, iar cele negative în triunghi.

Ca rezultat răspunsul se va încadra în unul din intervalele:

0,01 – 0.11 – coeficient mic de coeziune al clasei;

0.25 – 0.35 – coeficient mediu sau mai jos de mediu de coeziune;

0,35 – 0.75 – coeficient înalt de coeziune al clasei.

b) Analiza calitativă a datelor

1. Scrieți lista elevilor în ordine **descrescătoare** conform datelor din tabelul ISP: Indicii de Statut Preferențial.

Nr.	Nume Prenume	ISP
1.		
...		

2. Elaborați concluzii și recomandări (de exemplu:

a) În colectivul clasei a fost determinat statutul sociometric (popularitatea/nepopularitatea) al membrilor grupului. Au fost identificați: liderul (neformal) – Nume Prenume, popularii/preferenții – Nume Prenume, persoane acceptate – Nume Prenume, cei care au obținut Indicele de Statut preferențial 0/indiferent, și persoanele marginalizate/respinse, precum și coeziunea grupului.

b) Elaborați recomandări dirigintelui, profesorilor de la alte discipline, elevilor, sugestii pentru părinți.

Toate **rezultatele și recomandările elaborate se păstrează la dvs. (studentul stagiar)** și sunt parte a raportului la practica pedagogică.

MODEL DE MATRICE SOCIOMETRICĂ COMPLETATĂ

Stimați studenți! La seminar veți primi fișe deja completate de elevii dintr-un liceu din capitală. Dvs pas cu pas va trebui să le prelucrați, introducând datele brute în matrice (pe orizontală), realizând calculele (pe verticală) și identificând statutul sociometric al fiecărui elev.

The sticky notes contain the following information:

- Bîrcă Daniel:**
  - 1. Locoman Alex (+3)
  - 2. Verdeș Dumitru (+2)
  - 3. Popa Daniel (+1)
  - 1. Doni Alexandra (-3)
  - 2. Stoiciu Valeria (-2)
  - 3. Rusu Gabriel (-1)
- Cebotari Alina:**
  - 1. Doni ALEXandra (+3)
  - 2. Stoiciu Valeria (+2)
  - 3. Moraru Gabriela (+1)
  - 1. Verdeș Dumitru (-3)
  - 2. Rusu Gabriel (-2)
  - 3. Popa Daniel (-1)
- Gîscă Martin:**
  - 1. Stratan Bogdan (+3)
  - 2. Tonu Geo (+2)
  - 3. Locoman Alexandru (+1)
  - 1. Doni Alexandra (-3)
  - 2. Moraru Gabriela (-2)
  - 3. Cebotari Alina (-1)
- Popa Daniel:**
  - 1. Locoman Alex (+3)
  - 2. Bîrcă Daniel (+2)
  - 3. Rusu Gabriel (+1)
  - 1. Doni Alexandra (-3)
  - 2. Stoiciu Valeria (-2)
  - 3. Moraru Gabriela (-1)
- Stratan Bogdan:**
  - 1. Gîscă Martin
  - 2. Rusu Gabriel
  - 3. Tonu Gheorghe
  - 1. Locoman Alex
  - 2. Doni Alexandra
  - 3. Cebotari Alina
- Moraru Gabriela:**
  - 1. Cebotari Alina
  - 2. Doni Alexandra
  - 3. Stoiciu Valeria
  - 1. Locoman Alex
  - 2. Verdeș Dumitru
  - 3. Rusu Gabriel
- Locoman Alexandru:**
  - 1. Bîrcă Daniel
  - 2. Verdeș Dumitru
  - 3. Popa Daniel
  - 1. Stoiciu Valeria
  - 2. Rusu Gabriel
  - 3. Doni Alexandra
- Stoiciu Valeria:**
  - 1. Rusu Gabriel
  - 2. Tonu Geo
  - 3. Moraru Gabriela
  - 1. Doni Alexandra
  - 2. Cebotari Alina
  - 3. Bîrcă Daniel
- Rusu Gabriel:**
  - 1. Gîscă Martin
  - 2. Stratan Bogdan
  - 3. Tonu Gheorghe
  - 1. Doni Alexandra
  - 2. Cebotari Alina
  - 3. Locoman Alexandru

a) Prelucrarea cantitativă a datelor

Matrcirea sociometrică

		1.BD	2.CA	3.DA	4.GM	5.LA	6.MG	7.PD	8.RG	9.SV	10.SB	11.TG	12.VD
1.	Bîrcă Daniel			-3		+3		+1	-1	-2			+2
2.	Cebotari Alina			+3			+1	-1	-2	+2			-3
3.	Doni Alexandra	+1	+3			-2	+2	-3					-1
4.	Gîscă Martin		-1	-3		+1	-2				+3	+2	
5.	Locoman Alex	+3		-1				+1	-2	-3			+2
6.	Moraru Gabriela		+3	+2		-3			-1	+1			-2
7.	Popa Daniel	+2		-3		+3	-1		+1	-2			
8.	Rusu Gabriel		-2	-3	+3	-1					+2	+1	
9.	Stoiciu Valeria	-1	-2	-3			+1		+3			+2	
10.	Stratan Bogdan		-1	-2	+3	-3			+2			+1	
11.	Tonu Gheorghe		-2	-3	+3	+1		-1	+2				
12.	Verdeș Dumitru	+3	-2	-3		+2		+1	-1				
Total alegeri „+”		9	6	5	9	10	4	3	8	3	5	6	4
Total respingeri „-”		1	10	24	0	9	3	5	7	7	0	0	6
ISP (indicele de statut preferențial)		0,72	-0,36	-1,72	0,81	0,09	0,09	-0,18	0,09	-0,36	0,45	0,54	-0,18
Pentru tabelul ISP: alegeri-respingeri		+8	-4	-19	+9	+1	+1	-2	+1	-4	+5	+6	-2

Calcularea indicilor sociometrici

Indicele statutului sociometric (numit și Indicele de Statut Preferențial), arată poziția ocupată de o persoană în cadrul grupului și se calculează după formula:

$$\text{Indicele Statutului sociometric } ISP X = \frac{\text{Alegeri primite de } X - \text{Respingeri primite de } X}{N-1}$$

unde ISP – statutul sociometric;

X – elevul X;

N – numărul total al elevilor din care este exclus X.

De exemplu: $ISP \text{ Bîrcă Daniel} = \frac{\text{Alegeri primite (9)} - \text{Respingeri primite (1)}}{N-1(12-1)} = \frac{8}{11} = 0,72$

Tabelul ISP: Indicii de Statut Preferențial

Nume Prenume	Alegeri- respingeri	ISP	Nr. de elevi cu același ISP	Statutul
Gîscă Martin Bîrcă Daniel Tonu George	+9 +8 +6	0,81 0,72 0,54	1 1 1	Populari >0,5
Stratan Bogdan Locoman Alex Moraru Gabriela Rusu Gabriel	+5 +1	0,45 0,09	1 3	Acceptați 0,5-0
-	0	0	0	Indiferenți 0
Popa Daniel Verdeș Dumitru Cebotari Alina Stoiciu Valeria Doni Alexandra	-2 -4 -19	-0,18 -0,36 -1,72	2 2 1	Marginalizați 0>

b) Analiza calitativă a datelor

2. Scrieți lista elevilor în ordine **descrescândă**, conform datelor din tabelul ISP: Indicii de Statut Preferențial.

Nr.	Nume Prenume	ISP	Poziția/statutul în clasă
1.	Gîscă Martin	0,81	Lideri, populari
2.	Bîrcă Daniel	0,72	
3.	Tonu George	0,54	
4.	Stratan Bogdan	0,45	Acceptați
5.	Locoman Alex	0,09	
6.	Moraru Gabriela	0,09	
7.	Rusu Gabriel	0,09	Marginalizați
8.	Popa Daniel	-0,18	
9.	Verdeș Dumitru	-0,18	
10.	Cebotari Alina	-0,36	
11.	Stoiciu Valeria	-0,36	
12.	Doni Alexandra	-1,72	

ELABORAREA PROFILULUI PERSONAL al elevului (M.B.T.I.)

Pentru **elaborarea profilului unei persoane** este propus chestionarul **M.B.T.I.** (Myers–Briggs Type Indicator)

Acest instrument are drept scop identificarea tipului de personalitate, punctele forte, propriul mod de analiză a informației și a vitezei de luare a deciziilor. Se obține un portret concret și complex al personalității, care oferă posibilitatea înțelegerii mai profunde a propriului comportament.

MODUL DE DESFĂȘURARE:

- Propuneți unei persoane (numită în continuare subiectul cercetat) să cerceteze propria personalitate pentru a înțelege mai bine propriul comportament: care sunt sursele energiei proprii - comunicarea cu alte persoane sau necesitatea în izolare și reflectare? Mai ușor lucrezi singur sau în grup? Cât de rapid iei decizii? Pe ce pui accent în analiza informațiilor? Ce predomină (gândirea sau emoțiile) atunci când iei decizii? Vezi detaliile sau tabloul general într-o situație? Cercetarea continuă doar după acordul obținut.
- Subiectul cercetat primește o fișă de răspuns în care va introduce propriile alegeri.
- **Instrucțiune:** „Distribuiți 5 puncte între variantele a și b ale fiecărei afirmații, proporțional cu măsura în care acestea sunt conforme cu modul dvs. de a fi și de a vă comporta (folosiți numere întregi). Treceți notele în fișa de răspuns. Lucrați repede și atent. Aveți careva întrebări?”
- Subiectului i se oferă chestionarul.
- Subiectul cercetat lucrează în tempoul său.
- La final calculați scorul, identificați formula și oferiți-i informație despre tipul de personalitate obținut.
- Neapărat mulțumiți-i subiectului cercetat pentru efort.

Fișa de răspuns
M.B.T.I.

1A	1B	2B	2A	3A	3B	4B	4A
5B	5A	6A	6B	7A	7B	8B	8A
9B	9A	10B	10A	11A	11B	12B	12A
13B	13A	14B	14A	15B	15A	16B	16A
17B	17A	18B	18A	19B	19A	20A	20B
21A	21B	22B	22A	23B	23A	24A	24B
25A	25B	26A	26B	27A	27B	28B	28A
29A	29B	30B	30A	31B	31A	32A	32B
$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$

PREFER

<p>1. a. să iau hotărâri după ce știu ce gândesc și ceilalți</p> <p>1. b. să iau decizii singur, fără să-i consult pe ceilalți</p>
<p>2. a. să fiu considerat un tip intuitiv, cu imaginație</p> <p>2. b. să fiu considerat un om al faptelor, cu picioarele pe pământ</p>
<p>3. a. să iau hotărâri bazându-mă pe datele problemei și pe o analiză sistematică a situației</p> <p>3. b. să iau hotărâri bazându-mă pe ce simt și pe înțelegerea nevoilor oamenilor</p>
<p>4. a. să-mi asum singur sarcinile de îndeplinit, după cum consider că este mai bine</p> <p>4. b. să mi se spună clar ce am de făcut pentru îndeplinirea obiectivelor</p>
<p>5. a. să lucrez singur, să pot reflecta în liniște</p> <p>5. b. să fiu mereu activ, în contact cu oamenii, în mijlocul lor</p>
<p>6. a. să folosesc soluții verificate, despre care știu că s-au dovedit deja ca fiind bune</p> <p>6. b. să încerc să gădesc noi soluții, care se pot dovedi a fi mai bune decât cele de până acum</p>
<p>7. a. să ajung la concluzii pe baza unei analize logice a faptelor, neinfluențat de sentimente</p> <p>7. b. să ajung la concluzii pe baza părerilor și experienței mele despre viață și despre oameni</p>
<p>8. a. să nu-mi fixez termene finale pentru o anumită muncă, să am flexibilitate în timp</p> <p>8. b. să-mi fixez un program pe care să-l respect cu strictețe</p>
<p>9. a. să discut puțin despre problema de rezolvat, după care să mă gândesc singur</p> <p>9. b. să discut mai mult despre problemă înainte de a mă hotărî</p>
<p>10. a. să mă gândesc la toate variantele posibile ale unei soluții când decid ceva</p> <p>10. b. să consider strict faptele reale, concrete, atunci când iau o decizie</p>
<p>11. a. să fiu considerat o persoană cerebrală, pragmatică</p> <p>11. b. să fiu considerat o persoană cu multă sensibilitate, caldă</p>
<p>12. a. să cântăresc mult fiecare alternativă înainte de a decide</p> <p>12. b. să analizez rapid informațiile și să decid pe loc</p>
<p>13. a. să-mi păstrez intimitatea gândurilor și a sentimentelor</p> <p>13. b. să-mi împărtășesc gândurile și sentimentele celor cu care lucrez/învăț</p>
<p>14. a. să am de-a face cu abstractul, cu teoreticul</p> <p>14. b. să am de-a face cu realul, concretul</p>
<p>15. a. să-i ajut pe ceilalți să-și cunoască sentimentele, să se înțeleagă pe sine</p> <p>15. b. să-i ajut pe ceilalți să ia decizii logice</p>
<p>16. a. schimbarea și posibilitatea liberei alegeri</p> <p>16. b. predictibilitatea și cunoașterea dinainte a ceea ce se poate întâmpla</p>
<p>17. a. să nu-mi comunic gândurile și sentimentele personale</p> <p>17. b. să-mi comunic liber gândurile și sentimentele</p>
<p>18. a. să fiu orientat spre imaginea întregului, a generalului, spre viziunea viitorului</p> <p>18. b. să fiu orientat spre cunoașterea detaliilor, a concretului și prezentului</p>

19. a. obișnuiesc să-mi bazez deciziile pe convingeri și o argumentație bazată pe bunul simț
19. b. obișnuiesc să-mi bazez deciziile strict pe date și pe analiză rațională, logică
20. a. obișnuiesc să-mi planific munca din timp, bazându-mă la nevoie pe statistici, prognoze
20. b. obișnuiesc să-mi fac planuri doar la momentul necesar și după cum cere situația de moment
21. a. îmi place să cunosc mereu oameni noi
21. b. îmi place să fiu singur, sau cu persoane pe care le cunosc bine
22. a. îmi plac ideile
22. b. îmi plac faptele
23. a. îmi plac conceptele, principiile, convingerile
23. b. îmi plac datele și concluziile verificabile
24. a. obișnuiesc să notez într-o agendă de lucru întâlnirile
24. b. nu-mi place să folosesc o agendă de lucru
25. a. discut o problemă nouă cât mai detaliat în cadrul grupului
25. b. analizez problemele în minte și apoi le comunic celorlalți concluzia la care am ajuns
26. a. îmi place să pun în aplicare cu precizie planuri detaliate
26. b. nu-mi plac constrângerile impuse de o planificare amănunțită
27. a. îmi plac oamenii care manifestă o gândire logică
27. b. îmi plac mai degrabă oamenii sensibili, cu o gândire de “artist”
28. a. îmi place să fiu lăsat să acționez după inspirația de moment
28. b. îmi place să știu dinainte ce se așteaptă de la mine
29. a. îmi place să fiu în centrul atenției
29. b. îmi place să fiu retras, să nu atrag atenția asupra mea
30. a. îmi place să-mi las imaginația să zboare
30. b. îmi place să examinez atent detaliile realității
31. a. îmi place să trăiesc situații cu încărcătură emoțională
31. b. îmi place să-mi folosesc capacitățile intelectuale pentru a analiza informațiile
32. a. îmi place să încep o întâlnire de lucru exact la momentul stabilit
32. b. îmi place să încep o întâlnire de lucru atunci când toți au sosit, chiar dacă se întârzie

CALCULAREA SCORURILOR:

Correspondența întrebări sub-dimensiuni (E, I, S, N, T, F, J, P)

DIMENSIUNE		DIMENSIUNE		DIMENSIUNE		DIMENSIUNE	
E	I	S	N	T	F	J	P
1A	1B	2B	2A	3A	3B	4B	4A
5B	5A	6A	6B	7A	7B	8B	8A

9B	9A	10B	10A	11A	11B	12B	12A
13B	13A	14B	14A	15B	15A	16B	16A
17B	17A	18B	18A	19B	19A	20A	20B
21A	21B	22B	22A	23B	23A	24A	24B
25A	25B	26A	26B	27A	27B	28B	28A
29A	29B	30B	30A	31B	31A	32A	32B
$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$	$\Sigma =$

Se calculează pe verticală sumele ($\Sigma =$) pentru fiecare sub-dimensiune (E, I, S, N, T, F, J, P).
Se compară sumele E – I, S – N, T – F, J – P.

Sus în secțiunea DIMENSIUNE se afișează litera care corespunde valorilor mai mari.

Dacă valorile sunt egale se afișează ambele valori între paranteze.

Atenție !   E = Extravertit   I = Intravertit
                   S = Senzație   N = Intuiție
                   T = Gândire   F = Afectivitate
                   J = Judecată   P = Percepție

Din combinarea celor 4 dimensiuni se obțin 16 tipuri de personalitate:

ENFJ	INFJ
ENFP	INFP
ENTJ	INTJ
ENTP	INTP
ESFJ	ISFJ
ESFP	ISFP
ESTJ	ISTJ
ESTP	ISTP

DESCRIEREA celor 16 tipuri de personalitate

© Traducerea a fost realizată de Magdalena László-Kuŕiuk, 2000, București

ENFJ (Hamlet, tutore)

1. Este un om serios, concentrat pe probleme globale, vede lumea în culori dramatice, chiar tragice, se așteaptă la tot felul de neplăceri. Laitmotivul său sunt patru note muzicale din Beethoven - motivul destinului. Înclină să pună problemele personale într-o perspectivă globală și să le rezolve tot așa, adesea tinde să fie un binefăcător al omenirii, surprinde just starea emoțională a celor din jur, știe să se folosească de șansă care îi oferă de la sine dezvoltarea situației în timp, întreprinde cu abilitate pasul hotărâtor, de exemplu atunci când adversarul nu se așteaptă.

2. Nu se rușinează de stările sale emoționale și nu se ascunde. Lucrul pe care îl prețuiește cel mai mult la el însuși e profunzimea și diversitatea afectelor, pentru aceasta apreciază și pe ceilalți, de aceea are o atracție puternică către poezie, muzică, vorbește cu ușurință nu numai despre emoțiile pozitive, dar și cele negative precum frica, ura, ca temperament este cel mai adesea un coleric, având un sistem nervos puternic, dinamic, dar dezechilibrat, are uneori izbucniri bruște de bucurie, capricii și perioade neașteptate de pesimism, dar toate acestea durează de regulă puțin, dispar tot atât de repede cum au apărut. Este activ, sociabil, dar schimbător, se entuziasmează pentru multe, dar devine repede indiferent, îi face plăcere să lucreze cu oamenii, e omenos, iubește viața.

3. Este atent cu oamenii, dar uneori e pisălog și prea exigent, compătimentește oamenii, caută să-i ajute în momente grele, celor din jur le vine greu cu el, îi lipsește ușurința în acceptarea vieții, cunoaște bine oamenii, resimte părțile lor negative și pozitive, observă particularități pe care nu le observă alții, apreciază lucrurile clar și exact și resimte o mare plăcere atunci când se bazează pe propria sa intuiție, știe să prevadă destul de exact cum o să se comporte omul respectiv într-o anumită situație concretă.

4. Iși manifestă sentimentele față de partener nu prin grijă față de el, ci prin relatări și avertizări dramatice privind nenorocirile care se pot abate asupra lui. Acest lucru este foarte important pentru dualul său (Gorki) care nu prea presimte viitorul.

5. Întâmpină cu curaj o anumită situație atunci când a cântărit-o și a pregătit totul cu grijă, așteaptă, ia măsuri de precauție cu privire la toate neplăcerile posibile după care acționează mergând la sigur, caută să ducă lucrurile până la capăt și se străduiește să învingă cu orice preț, preferă o înfrângere unui compromis, în situații extreme precauția sa se evaporează cu totul.

6. Atunci când o persoană, o colectivitate sau chiar o masă mare de oameni se află într-o stare de dezorientare, de nehotărâre știe să pună stăpânire pe starea lor sufletească, să dea dovadă de hotărâre, să îi dirijeze și să-i ducă după el, știe să electrizeze masele, să le trezească entuziasmul - acestea sunt procedeele sale fundamentale, știe să le transmită convingerea sa, dar de obicei îi lipsește voința puternică, tenacitatea, răbdarea și asta îl împiedică să aibă succes.

7. Are însușiri artistice deosebite, știe să improvizeze, să imite vocea și gesturile altor oameni, și chiar dacă nu iese chiar așa, cei de față receptează totul în mod adecvat sub impresia emoțiilor precedente și a stării de însuflețire anterioare.

8. Posedă o stare de încordare energetică interioară, se așteaptă la un pericol, vrea să fie pregătit pentru el; e precaut, suportă cu greu inactivitatea, e preocupat de găsirea unui scop, dar mai degrabă cugetă decât acționează; este un strateg, știe cum să împartă forțele în timp, are o atitudine serioasă,

plină de răspundere față de orice lucru, nu-i place să execute mai multe lucruri deodată, mai bine un singur lucru, dar temeinic.

9. Are tendința de a avea mereu îndoieli, oscilări, face uneori impresia de dezechilbru, de persoană ușor excitabilă, de exemplu îl irită toate mișcările de prisos, el vede și așa lumea prea de tot în mișcare, nu-i place să dea dovadă de inițiativă, preferă sentimentele rațiunii, de multe ori nu-i place matematica și alte științe exacte, visează la lucruri îndepărtate și irealizabile, e convins că tot ce e bine să va sfârși prost mai devreme sau mai târziu.

10. Nu percepe în mod suficient caracterul material al lumii înconjurătoare, resimte nevoia ca cineva să-i spună: uite ce fel de câine e acesta, uite ce mașină e aceasta, ca cineva să aibă grijă să-i procure lucrurile necesare. Știe că are nevoie de o haină nouă, dar îi vine greu să o cumpere singur, dar în schimb se pricepe bine la lucruri vechi și de preț, de anticariat, lucrurile îl interesează mai ales prin prisma istoriei legate de ele.

11. Are un fel specific de comportament care pare îngâmfare, de parcă și-ar da prea multă importanță, nu-i place să se ocupe în prezența altora de treburile gospodărești, în genere nu-i place să lucreze când sunt alții de față, atunci când poate le dă fel de fel de sarcini ca să scape de ei, se teme foarte mult că mișcările, gesturile sale sunt neestetice, se silește cu mari eforturi să creeze în jurul său condiții confortabile, să se înconjoare cu oameni plăcuți, să se simtă în largul lui.

12. Tendința prea pronunțată de empatie îl face uneori să evite filmele apăsătoare, spectacolele impresionante, dacă îl suni noaptea și îl întrebi: "Te-am trezit?" Îți va răspunde vesel: "Da, m-ai trezit". Un om de tipul Dostoievski, de asemeni inclinat spre empatie îți va răspunde: "Nu m-ai trezit", însă cu o voce care te face să înțelegi că ai fost lipsit de bun simț.

ENFJ – Generoșii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Interesați în mod autentic de oameni
- Respectă sentimentele oamenilor
- Le place structura și organizarea
- Valorizează armonia și știu să o creeze
- Au abilități de lucru cu oamenii
- Nu le place logica rece și depersonalizată, prea analitică
- Sunt buni organizatori
- Loiali și sinceri
- Creativi și cu imaginație
- Le plac provocările
- Le place să ajute pe cei din jur
- Sensibili la critică
- Au nevoie de aprobare de la cei din jur ca să se simtă bine

ENFJ sunt foarte flexibili și au multe opțiuni în a-și alege o profesie. Cât timp lucrează cu oamenii și au destule provocări pentru a-și stimula creativitatea se vor descurca foarte bine.

Posibile cariere pentru ENFJ:

Facilitator
Consultant
Psiholog
Funcționar
Resurse umane

Manager
Coordonator de evenimente
Reprezentant de vânzări
Politicieni / Diplomați
Scriitori

ENFP (Tom Sawyer, psiholog)

1. *Este un entuziast înflăcărat, o personalitate cu spirit înalt, artistic, rezolvă repede greutățile personale, bazându-se întotdeauna pe capacitatea sa de a improviza pe moment, în loc să pregătească în prealabil lucrul, îi plac foarte mult situațiile de inițiativă nouă, interesantă, atunci când pot fi manifestate talentele proprii și ale altora, atunci când se poate încă prognoștica o evoluție cât se poate de neverosimilă a evenimentelor* (I. Briggs Myers).

2. E foarte comunicativ, stabilește cu ușurință contactele cu oamenii și le cucerește simpatia, în raporturile cu oamenii e atent și tolerant, știe să creeze o atmosferă de caldă amabilitate și atașament, nu se mulțumește niciodată cu răspunsul „nu”, sau cu recunoașterea faptului că cineva nu-l iubește pe el sau pe oamenii care îi sunt apropiați, caută să convingă persoana respectivă, atitudinea dușmănoasă din jur mai degrabă îl stimulează să acționeze, decât îl apasă, știe să-și atașeze oamenii.

3. Vede în oameni un număr mare de virtuți și nu se poate stăpâni să nu le comunice aceasta printr-o formă cât se poate de emoțională, adesea emoțiile sale furtunoase sunt luate drept sentimente, de aceea are reputația unui Don Juan, deși de fapt, în ce privește sentimentele, e destul de conservator, se atașează doar de un cerc restrâns de oameni din jurul său a căror părere este pentru el extrem de importantă și determină întru totul starea sa sufletească, comportarea, cunoștințele, dar dacă este într-adevăr flăcău, nu ascunde aceasta.

4. Cuvântările sale despre dragoste și dor sunt într-adevăr ademenitoare, dar nu întotdeauna merge mai departe de asta, deviza sa este: puterea emoțională asupra tuturor și libertatea sexuală de toți.

5. E greu să crezi aceasta dacă îl privești, dar în fond este un conservator și în multe alte probleme, faptele sale pot să contrazică regulile dar nu și așteptările celor apropiați, agresivitatea sa se manifestă nu în acțiuni ci în cuvinte, în umorul și sarcasmul usturător, agresiunea din partea lui o provoacă cei care periclitează în mod obiectiv lucrurile de valoare, teoriile, arta.

6. Știe și îi place să polemizeze, uneori își folosește farmecul și elanul polemic pentru a nu face nimic, arată cu o revoltă vijelioasă cât este de ocupat și cât de multe a făcut, el trebuie folosit în starea de elan maxim; în ipostaza de căruță, nu trage după el căruța, dacă munca cere o atenție susținută și încordată, aprofundarea detaliilor, pierde interesul pentru ea sau pur și simplu o abandonează.

7. Este sau un temperament coleric sau sangvinic, posedă tipul tare al sistemului nervos, o mare diversitate de trăiri sufletești, nu remarcă durerea (mai ales a celorlalți), dar este rezistent și neobosit în rezolvarea problemelor, mereu se zbate pentru ceva, e activ acolo unde alții sunt pasivi.

8. Elanurile de dinamism alternează cu crize de apăsare somnoroasă, la el totul depinde de dispoziție: planurile pentru viitor, raportarea față de sine, reprezentarea despre lume, planurile mărețe pot alterna cu stări sufletești grele, dar o veste interesantă, o apreciere, o șansă atrăgătoare, care s-a ivit brusc pot să-i transforme starea sufletească; plictiseala îl face de-a-dreptul bolnav.

9. Nu este ambițios, de moment ce se poate mulțumi cu tovărășia prietenilor și presimțirea a ceva interesant, spre deosebire de "Caesar" care preferă să fie stăpânul evident al situației, el caută să fie cel care o dirijează în taină, iar influența sa în fond este îndreptată spre obligarea celor din jur să-și manifeste capacitățile, talentele.

10. În timpul serviciului militar e certat pentru familiaritate, pentru el nu există zone interzise, cabinete suspuse, el are acces pretutindeni, în ochii lui toți oamenii sunt egali, urăște pe cei care se fălesc cu situația sau funcția lor.

11. Are preocupări și cunoștințe mai degrabă diversificate decât profunde, și le însușește te miri de unde, în nici un caz nu la școală sau facultate, unde este de obicei primul chiulangiu, e un popularizator excelent, deși talentele sale oratorice rămân în umbră la început față de contactul direct, dar cu timpul obține și aici succese remarcabile.

12. E sensibil la recunoașterea capacităților sale intelectuale, caută adesea să-și susțină disertația, se zbate pentru a obține titluri și trepte științifice, aceasta îi oferă posibilitatea de a munci liniștit, e foarte susceptibil dacă sunt atacate ideile care îi sunt dragi, dacă sunt contestate posibilitățile sale și ale oamenilor care îi sunt apropiați, de aceea caută să comunice mai ales cu oamenii care au păreri identice cu el.

13. E gata să ajute oamenii în rezolvarea problemelor lor, cea mai mare plăcere pentru el este de a găsi o ieșire dintr-o încurcătură care pentru alții ar părea de nerezolvat, poate arăta amabilitate și bunăvoință față de oricine, face într-adevăr ceva numai față de cei pe care îi ia în serios, și atunci face mult mai mult decât se așteaptă de la el și decât ce a promis.

ENFP- Inspiratorii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Străluciți și capabili
- Orientați spre proiecte
- Știu să își exprime emoțiile, au abilități excelente cu oamenii
- Pot să se ridice sau să coboare la orice nivel
- Orientați spre servicii; pot să pună nevoile altora mai presus decât cele proprii
- Orientați spre viitor
- Nu agreează rutina
- Au nevoie de recunoaștere și atenție de la cei din jur
- Cooperanți și prietenoși
- Lideri naturali
- Rezistă când se încearcă controlarea lor
- Pot să lucreze logic și rațional, dar își folosesc intuiția cel mai mult
- Pot să înțeleagă concepte și teorii dificile

ENFP sunt norocoși pentru că pot să aleagă din multe activități care li se potrivesc. Totuși, se plictisesc repede și nu își termină întotdeauna ceea ce încep. Ar fi bine să evite munci care implică multe detalii și rutină. Se vor descurca cel mai bine în domenii care le permit să își exprime creativitatea și să lucreze cu oamenii.

Posibile cariere pentru ENFP:

Consultanți
Psihologi
Antreprenori
Actori
Profesori
Politicieni/Diplomați
Scriitori/Jurnaliști
Reporterii
Oameni de știință
Ingineri

ENTJ (Jack London, întreprinzător)

1. Este un trudit neobosit, se ocupă cu plăcere de orice activitate dacă ea promite în viitor un succes; avantajele, desfătările de astăzi nu există pentru el, face totul foarte repede, chiar și mersul îi este specific, are un mers puțin săltat, și dacă se poate consideră mai potrivit să alerge, se mândrește pe drept cuvânt cu capacitatea sa de a executa orice treabă foarte repede și în modul cel mai eficace, „concizia este sora talentului”; are tendința de a schimba deseori locul de muncă, profesia, ocupația.

2. Este o fire romantică, se ocupă de alpinism, turism etc. Îl atrag locurile îndepărtate, se aruncă primul în treburile cele mai riscante, deseori inventează aventuri romantice și apoi singur ajunge să creadă că s-au întâmplat adevărat. Aceste invenții au de regulă un prototip real în viață. Îi place să demonstreze spiritul său temerar. Neglijența în aspectul exterior este parcă o provocare curajoasă adresată tuturor.

3. Îmbină spiritul romantic al pionierilor „vestului sălbatic american” cu spiritul întreprinzător și practic al acelorași businessmen americani, e teoreticianul treburilor practice. Calculează totul până și ceea ce de regulă nu aparține sferei aritmeticii, înainte de a se ocupa de ceva culege informația, nu-i place să acționeze orbește, își planifică ziua, modelează în intimitatea sa situațiile și conversațiile, analizează în minte toată desfășurarea evenimentelor, reținând pentru sine greșelile și inexactitățile.

4. Are încredere în sine, pornește cu curaj într-o acțiune care altora li se pare o aventură periculoasă, înfrângerea nu-l tulbură. Este spre mai bine, faptul de a începe deodată chiar și careva treburi pentru ca măcar una din ele să se termine cu succes - aceasta este cu totul în stilul său. E convins că riscul e un lucru nobil. E un individualist, un erou singuratic, consideră că e mai bine să se bazeze numai pe sine.

5. Nu suportă să se piardă timp, acela care nu se grăbește sosește ultimul, are mereu impresia că cei ce îi sunt apropiați rămân în urmă, pierde din ritm, pierde o șansă, niciodată nu va sta la coadă pentru înghețată și-și bate joc de cei care își irosesc timpul în acest fel.

6. Nu-i plac leneșii care caută confort și plăceri, știe întotdeauna cu certitudine că alcoolul este păgubitor și bea doar de dragul unei mai bune comunicări într-o societate, atunci când dispune de timp, se bucură nu de alcool, ci de posibilitatea unei șuete/conversații sincere, de perspectiva de a descoperi noi prieteni.

7. Din cauza gândirii abstracte dezvoltate este adeseori indiferent la aspectul său exterior, e în stare să umble cu părul vâlvoi, are deplină încredere în partener, îi permite să-i comande în traiul cotidian, nu suportă dacă cineva se uită la el fix, de aceea dualul său Dreiser evită să-l privească în ochi pe interlocutor, din cauza neatentei sale față de cei din jur nu știe cum îl privesc ceilalți, niciodată nu e sigur de aspectul său exterior și suferă din cauza aparentei sale urâtenii, are nevoie de un partener cu simț estetic dezvoltat pe gustul căruia te poți baza, ca să simtă: îi plac, deși, de fapt, are un gust pretențios și chiar rafinat.

8. E un optimist, reacționează repede la tot ce provoacă emoții, mai ales pozitive, este programat pentru a îndrepta starea sufletească a dualului său mereu parcă speriat sau supărat, emană în mod permanent spirit sociabil, emoții pozitive, zâmbește, caută să provoace râsul chiar și făcându-l pe clovnul, îl trage mereu de mânecă pe partener până ce obține de la el o reacție, pozitivă sau negativă, altfel nu obține informația necesară despre starea sa sufletească, îi vine ușor să se adreseze unui om necunoscut, declară că toți oamenii sunt frați, dar în momente critice nu are încredere în nimeni, are nevoie de un prieten care să-i sugereze în cine poate avea încredere și în cine nu.

9. Iubește viața, caută legături omenești sincere (una din temele principale ale lui Jack London este lupta cu natura nemiloasă).

10. Nu reacționează la excitantele prezente exterioare, e greu să te cerți cu el, dacă partenerul nu-i acordă atenție se prefacă că totul e normal, că nu s-a întâmplat nimic și așteaptă ca după un timp oarecare acela să se întoarcă. Își cunoaște la perfecție drepturile și le apără în mod activ, la adversar îl înfurie cel mai mult comportarea necinstită, jocul ce nu respectă reguli.

11. Are ambiția inovatorului, dar nu e orgolios, de obicei nu vrea să fie în frunte, chiar dacă îl îndeamnă la aceasta cei din jur, devine primul de obicei, fiindcă îi place competiția și se înflăcărează foarte tare.

12. Nu are respect profund pentru nimic în lume în afară de legile naturii, de fapte și logică, nu recunoaște autoritățile, adesea e un răzvrătit care se ridică cu curaj împotriva șefilor și a ordinii existente, atunci când i se îngrădesc drepturile, dar e un om puternic, care știe spre ce tinde, nu-i plac oamenii care speculează cu slăbiciunea lor, se întâmplă să nu cedeze locul unei băbuțe scandalagioase.

ENTJ – Executorii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Motivați să transforme teoria într-un plan
- Apreciază foarte mult informația
- Orientați spre viitor
- Lideri naturali
- Nerăbdători față de ineficiență și incompetență
- Le place ordinea și structura
- Abilități verbale excelente
- Nu apreciază rutina și munca cu detalii
- Hotărât și cu multă încredere în sine

ENTJ sunt foarte buni pentru lideri și pentru a construi organizații. Au abilitatea de a identifica problemele și de a găsi soluții inovatoare pentru problemele pe termen scurt și lung. Nu sunt fericiți dacă nu conduc. Vor să dețină controlul situației și să se folosească de abilitățile lor speciale.

Posibile cariere pentru ENTJ:

Antreprenor

Avocat

Judecător

Administrator de firmă sau manager

Profesor universitar

Consultant în probleme de specialitate în orice domeniu

ENTP (Don Quijote, inventator)

1. Este omul care se entuziasmează și e capabil să înflăcăreze și pe alții, e în stare să pătrundă cu rapiditate în esența lucrurilor, evită constrângerile venite din afară, se sustrage tiraniei cotidianului și a grijilor mărunte, se preocupă de ceea ce este interesant și nu de ceea ce este profitabil din punct de vedere material, crede în intuiție și în inspirație, numai ele reprezentând din punctul său de vedere adevărate valori, întrevede în mod admirabil perspectivele și posibilitățile, i se pare nesemnificativ tot ce este de acum înfăptuit, comparând aceste rezultate cu perspectivele pe care le întrevede și la care nu poate să renunțe.
2. E în stare să creeze cu un efort minim un tablou sau o teorie surprinzător de logice... dar atunci când se răzgândește va schița pe loc un alt tablou, o altă teorie tot atât de logice.
3. I se pare că ar putea obține rezultate semnificative, dacă nu ar exista acea stare de apatie, care îl cuprinde uneori...
4. Dependența de câmpul emoțional al celor din jur îl obligă să facă concesii exagerat de mari în lucruri care i se par neimportante pe planul realității imediate. El trăiește în lumea ideilor sale și lucrurile din jur nu prea îl preocupă. E convins că eliberându-se de preocupările traiului zilnic își va putea concentra atenția asupra lucrurilor care îl pasionează. Totuși există în jurul lui un cerc de foc invizibil al riscului dincolo de care e mai bine să nu treci. La prima vedere e un om ușor de supus și de dirijat, dar aparența poate fi înșelătoare, fiindcă deviza sa este să nu se lase înfrânt nici de oameni, nici de împrejurări.
5. Consideră că toți oamenii sunt buni, se iubesc unii pe alții. „Don Quijote” consideră inutile convențiile sociale, e oricând gata să se adreseze celorlalți prin pronumele „tu”, nu acordă o importanță prea mare formalităților, nu manevrează aproape niciodată oamenii, considerând că orice om are dreptul să fie el însuși, nu împarte oamenii în străini și „ai noștri”, caută să fie folositor tuturor în egală măsură.
6. Nu abuzează de încrederea celor care i-o acordă, e bun cu cei buni și rău cu cei răi, neputând uita răul ce i s-a făcut, nu încalcă principiile sale cu privire la cinste și corectitudine. Nu este un luptător, îi repugnă până și jocul de șah, care implică o confruntare...
7. Are mulți cunoscuți, bucurându-se, datorită firii sale prietenoase, de popularitate. Caută să păstreze în jurul său o atmosferă degajată, făcând în acest scop uneori și glume la adresa prietenilor, sperând că aceștia nu i-o vor lua în nume de rău... Îi vine la fel de greu să spună cuiva „nu te iubesc”, cum îi vine greu să spună „te iubesc”. Acceptă să se întâlnească cu anumite persoane, de frică să nu le jignească, chiar dacă aceste întâlniri și-au pierdut rostul.
8. De regulă, nu face nici un fel de reproșuri celor apropiați, a face reproșuri înseamnă a pune problema obligațiilor reciproce, iar el face totul pentru omul apropiat numai din proprie inițiativă, manifestându-și dragostea nu prin fapte și cadouri ci prin emoții și fidelitate, prin atașamentul și căldura cu care îl înconjoară.
9. Umblă destul de ciufulit și aceasta îl deprimă, de aceea îi place foarte mult dacă altcineva are grijă de confortul său, îl hrănește, îi creează atmosfera necesară de calm. El însuși nu știe care anume partener îi este necesar, caută când pe unul deștept, când pe unul frumos, dar drumul spre inima sa trece prin stomacul său. Chiar de adevărata sa stare fizică devine conștient abia când aceasta provoacă îngrijorări celor din jur. Dacă nu e alături cineva care să-i provoace impresii și emoții pozitive, devine apatic, pierde puterea de muncă și pofta de viață.

10. Lucrează numai atunci când are inspirație, deci nu întotdeauna regulat, fără elan creator nu e în stare nici de cele mai elementare lucruri, lucrează cu deosebită concentrare, fără să-și împrăștie atenția, lucrează până nu e oprit de cineva, căci singur nu e în stare să determine calitatea muncii sale, i se pare mereu că se mai poate îndrepta ceva.

ENTP – Vizionarii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Orientați spre proiecte
- Le place să genereze idei și teorii noi
- Creativi și ingenioși
- Flexibili
- Excelente capacități de comunicare
- Lideri naturali, dar nu le place să controleze oamenii
- Nu suportă să fie controlați
- Plini de viață și energie; pot motiva lumea din jur
- Le place mult competența și informația
- Gânditori raționali și logici
- Înclinație spre rezolvarea problemelor complicate
- Nu apreciază rutina și detaliile
- Nu lucrează bine cu program strict

ENTP sunt în general buni la orice le trezește interesul. Au multe opțiuni, se vor descurca în mediile unde au libertate de mișcare și își pot folosi creativitatea pentru a găsi soluții. Nu vor fi foarte fericiți în medii stricte și foarte rigide.

Posibile cariere pentru ENTP:

Avocați

Psihologi

Antreprenori

Ingineri

Oameni de știință

Actori

Marketing

Fotografi

Consultanți

Programatori, experți în calculatoare

ESFJ (Hugo, voios)

1. Se descurcă bine în ce privește sentimentele oamenilor și stările lor sufletești și în ce privește propriile sentimente, știe când sunt adecvate, este sincer, urăște prefăcătoria, indiferența, bădărănia, lipsa de tact, e un optimist, deviza sa este „mai bine să parcurgi drumul vieții răsând decât plângând”, are emoții puternice, variate, uneori chiar porniri tiranice, este omul de acțiune, energic, hotărât, dârz.

2. Este un partener de discuție plăcut și un ascultător deosebit de atent, știe cum să se apropie de oricine, să procure bucurie altora bucurându-se el însuși de bucuria lor, îi plac mesele cu prietenii, distracțiile, știe să înțeleagă, să se entuziasmeze, să aprobe, să manifeste compasiune, are încredere în oameni, nu e invidios, se bucură de succesele altora, se pricepe să facă un compliment chiar și numai cu privirea, intră ușor în contact cu oamenii, este mai întotdeauna cel care ia asupra lui inițiativa în raporturile cu celălalt, reacționează imediat la gesturi de acest fel din partea celuilalt, se simte atras de oameni, de colectiv, îl caracterizează bucuria de viață, optimismul, naturalețea în comportare, îi place să fie între oameni, nu-i place singurătatea.

3. E capabil să reacționeze cu vioiciune și avânt la orice inițiativă și a o susține cu energie, așteaptă clipa ca să determine scopul, de îndată ce îl descoperă se îndreaptă năvalnic către el, e neobosit, permanent activ, e mereu între oameni, mereu în mișcare, muncește foarte sârguinos, se antrenează ușor în alt gen de activitate, e capabil să facă mai multe lucruri deodată, și pe fiecare din ele le duce până la capăt.

4. Păstrează un ritm susținut și destul de alert, un tempo rapid al vieții, el însuși face totul cu iuțeală și îl irită dacă alți oameni se mișcă încet, nu-i plac cărțile cu o dezvoltare lentă a acțiunii, sare adesea peste descrieri de natură, se uită la sfârșit. Însă acest ritm nu este destul de elastic, nu-și dă seama când trebuie să încetinească, să frâneze, să mai aștepte (e o fire care se entuziasmează) și se înfurie dacă i se atrage atenția în acest sens.

5. Viața personală are pentru el, de regulă, o pondere mai mare decât cariera, chiar și cinicii amuțesc atunci când îl văd în tovărășia unui copil, pentru el copiii sunt ceva sacru, apoi urmează familia, prietenii și la sfârșit munca; de aceea pare paradoxal faptul că el adesea se căsătorește din calcul, și asemenea căsniciii până la urmă nu sunt chiar atât de nereușite; fie că a fost făcut corect calculul sau fiindcă, știind să-și stăpânească emoțiile, a prins în mreje pe cine trebuia.

6. Știe să creeze pentru sine și cei din jur o atmosferă de confort, de bunăstare, de bucurie și rafinament, o foarte ospitalier, e îmbrăcat întotdeauna potrivit, îngrijit și cu imaginație, în locuința sa, în mașina și în camera sa este întotdeauna o ordine perfectă și o curățenie exemplară, frumusețea și confortul cer bani, el și-i procură activ și fără urmă de prefăcătorie, este adesea un admirator al artelor, al poeziei, al teatrului, știe să cultive impresia dorită despre sine, apără consecvent interesele sale și a celor apropiați.

7. În muncă nu face deosebire între ce e interesant și ce e neinteresant, problema aceasta nu-l preocupă și nu o analizează, trebuie să o facă și gata, dacă a decis să atingă un scop duce treaba neapărat până la capăt, întotdeauna tinde spre perfecțiune, armonie, ce a făcut el este nu numai de calitate dar și frumos, tinde să realizeze perfecțiunea în aspectul exterior al creațiilor sale.

8. De regulă nu-și supraaperciază competența, în adâncul sufletului e mereu măcinat de îndoieli dacă poate face față sarcinii asumate (deși din afară pare sigur de sine și satisfăcut de propria persoană) de aceea îi face mare plăcere dacă este în mod deschis lăudat pentru munca sa.

9. Ca temperament este de regulă sanguinic, posedă emoții foarte diferite dar nu puternice și ele alternează cu ușurință, dar există reprezentanți ai acestui tip care după ce s-au pătruns de o idee sau

au fost cuprinși de un sentiment de dragoste îi rămân credincioși o viață. O problemă importantă a vieții lui este capacitatea de a-și controla afectul. De obicei îi vine ușor să se elibereze de o stare sufletească apăsătoare, dar subtipul încăpățânat poate fi stăpânit pe o perioadă îndelungată de emoții negative, să nu-și poată reveni timp de ani de zile după o dramă grea.

10. Poate fi caracterizat drept un fatalist optimist, crede că el și persoanele care îi sunt apropiate s-au născut sub o stea fericită, consideră că dacă își îndeplinește rolul care i-a fost hărăzit de soartă „așa cum îi dictează rațiunea și conștiința” atunci poate să abanadoneze fără teamă în mâinile sorții și dacă încerci să-l convingi de contrariul se va simți profund jignit, uneori resimte el însuși pericolul, dar văicărelile altora îi tulbură echilibrul sufletească, nu-i plac scepticii, cărțile cu un sfârșit nefericit, filmele apăsătoare.

11. E atent la impresia pe care o produce asupra celorlalți, pentru el este important cum este categorisit de ceilalți, se poartă elegant în împrejurări oficiale, nu se pierde cu firea, știe ce atitudine să adopte și se pricepe să organizeze atitudinea altora față de el, îi împarte pe oameni în grupe foarte bine conturate, în ciuda ospitalității sale e foarte grijuliu, atunci când e vorba să decidă cine urmează să fie invitat și cine nu, nu-i place dacă anumite persoane au o comportare ne la locul ei, femeia trebuie să rămână femeie chiar și atunci când împrejurările cer să se comporte ca un bărbat, bărbatul trebuie să fie bărbat.

12. Caută să inoculeze celor din jur dragostea de frumos și maniere elegante, în prezența unei astfel de femei bărbatului se poartă civilizat, nu recurg la comportări grosolane fiindcă știe că ei așa ceva nu-i place, se orientează instinctiv cu viteza fulgerului în materie de regulile bune purtări, a etichetei, acordă o mare importanță aparențelor exterioare.

13. În problemele cruciale ale existenței – căsătorie, divorț, război – nu se sfătuiește cu nimeni, nu e în stare să le rezolve repede, oscilează, meditează mult, gândindu-se cum să acționeze, cugetă în asemenea situații neîntrerupt desprinzându-se parcă de lumea exterioară, parcă nu-i aude pe cei din jur, nu e în stare să hotărască probleme complicate în prezența altora – oamenii îl distrag prea tare; e convins că un adevărat prieten trebuie să-l susțină în orice conflict, indiferent dacă are dreptate sau nu.

14. E inventiv când e vorba de diverse hobby-uri, este sau un vânător pasionat sau un frecventator asiduu al teatrelor, știe să judece spectacolul cu rafinament, e extrem de priceput în a-și procura bilete la intrare în teatru sau chiar să se fofileze fără bilet, dar tot așa de bine poate fi un jucător pasionat de cărți și chiar un șahist, e gata să joace chiar cu zaruri numai să existe risc.

15. În ciuda sociabilității sale este în unele privințe un individualist, obține pentru el totul prin propria sa muncă, nu se așteaptă la ajutor din partea altora, are puțini prieteni apropiați, nu e prea ușor pentru ceilalți să suporte pressingul său emoțional.

16. E o fire rațională, privește viața lucid, are simțul realității, nu-i place cazuistica, încâlcirile sofisticate, e conservator, nu caută și nu-i plac soluțiile noi, preferă pe cele vechi, drumurile încercate, căile pe care le aprobă majoritatea, nu întotdeauna manifestă înțelegere pentru reformele radicale, crede că metoda tradițională va reuși mai de vreme sau mai târziu, iar cea nouă este încă necunoscută.

ESFJ – Crescătorii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Organizați
- Loiali

- Își termină treaba
- Le place să-și facă planuri și ordine
- Le place să interacționeze cu oamenii
- Au căldură sufletească și înțelegere
- Pun nevoile celor din jur deasupra propriilor nevoi
- Foarte buni la a oferi ajutor practic
- Cooperanți, lucrează bine în echipă
- Practici și cu picioarele pe pământ
- Le place mediul liniștit și siguranța
- Le place varietatea, dar pot face și munci de rutină
- Au nevoie de aprobarea celor din jur
- Au satisfacție când pot oferi ceva celor din jur

Trăiesc în prezent și nu le plac teoriile fanteziste despre viitor

Tipul ESFJ are deasemenea 2 trăsături primare. 1) Foarte organizați și ordonați. 2) sunt foarte satisfăcuți când pot oferi ceva și pot ajuta oamenii din jur. Deci, se vor descurca foarte bine când trebuie să creeze structuri organizate și vor putea fi de folos celor din jur.

Posibile cariere pentru ESFJ:

Științe economice

Îngrijire medicală

Învățământ

Îngrijirea copiilor

Consilieri/ Lucrător social

Kinetoterapie

Contabilitate

Asistenți

ESFP (Caesar, politician)

1. Se mândrește, cu influența pe care o exercită asupra oamenilor, cu dragostea și respectul lor, cu popularitatea sa, îi duce după sine cu plăcere, e curajos și categoric pe plan erotic, dar precaut în raporturile cu lumea obiectivă, e neîncrezător față de idei științifice noi și în general față de tot ce e obiectiv. Idealul său este frumusețea voinței frumos manifestate, e inclinat spre voluntarism, nu e în stare să explice motivul pentru care refuză să facă ceva - „nu vreau” și atâta, talentul lui constă în capacitatea de a obține succesul cu toate mijloacele posibile și imposibile.
2. Îl caracterizează spiritul activ, plin de neliniște, nu se interesează de idei abstracte, se îndreaptă spre scopuri practice, vizibile; este omul acțiunii, atenția sa se reorientează adesea de la un tărâm de activitate spre altul, dacă nu reușește să rezolve o problemă de îndată, nu se mai întoarce pentru totdeauna la ea, dar are, de regulă un vis drag, pentru care merită să te lupti.
3. E capabil să manifeste o gamă largă de sentimente: de la dragoste până la ură, știe să le stăpânească de minune, în viață este un mare actor, de dragul atingerii unui scop e gata să joace rolul „mielușelului blând”, uneori este sentimental, nu-și ascunde sentimentele, ba mai mult, se fălește cu ele, își exprimă entuziasmul prin cuvinte și privire relativ cu ușurință, dacă aceasta corespunde cu starea sa sufletească, este întotdeauna adeptul iubirii desăvârșite, fizice și psihice, dacă are nevoie de aceasta, chiar dacă sentimentul este efemer, știe foarte bine ce vrea să obțină de la obiectul iubirii sale, nu caută să se adapteze, ci doar să dicteze.
4. Îi place și știe să comande, dar puterea lui se bazează de regulă pe dragoste, încredere, admirație, comenzile sale se execută cu drag, mijlocul de a influența oamenii sunt distincțiile, cadourile, iar dacă nu are prin ce recompensa, atunci - zâmbetul, se sprijină mai mult pe stimulare decât pe pedeapsă, i se pare ridicol să încerci să obligi pe oameni să facă ceva cu ajutorul unor argumente și expuneri logice, el apelează mai degrabă la perspective precum gloria, avantaje materiale, mai rar, puterea. O altă particularitate a stilului său de conducere este aceasta: dând un ordin clar și ușor de priceput el nu-l limitează pe executant cu indicații meschine, de amănunt.
5. E încrezut, optimist, nu se pierde în fața unei situații complicate, ci caută să o rezolve pe loc, începând un lucru caută să atingă scopul cât mai repede printr-un atac fulger, printr-o lovitură - două distrugătoare, știe întotdeauna ce vrea, tinde mereu spre ceva, e activ acolo unde alții sunt pasivi, e plin de inițiativă, dar nu are simțul măsurii în ce a obținut, se îndoiește mereu dacă a făcut tot ce putea, e mobil, nu-i place să stea locului, caută impresii noi, parteneri noi.
6. E foarte sociabil, în raporturile cu oamenii se lasă condus nu numai de simpatie, ci și de interese practice, aflându-se într-o societate manipulează în mod vădit cu sentimentele celorlalți, căutând să se afle mereu în centrul atenției, dacă e prost dispus, se simt toți prost, dacă e bine dispus poate să facă ce-i trece prin minte.
7. Acordă multă atenție aspectului estetic al exteriorului, ordinei, are de obicei un simț estetic înnăscut, știe să se îmbrace bine și cere același lucru de la cei din jur, adeseori îi face plăcere însuși procesul de alcătuire al aspectului său exterior, își organizează cu pricepere viața și o face cu gust, e atent la datele fizice ale partenerului.
8. Idealul său este adesea autoperfecționarea și vede în aceasta nu fără motiv armonia personalității, tinde spre o stare de echilibru lăuntric, de confort psihic, dar nu e în stare să rămână mult timp în această dispoziție, dacă alături nu se află dualul, are tendința să aibă chinuri sufletești, să cerceteze esența lumii obiective, despre aceasta stă mărturie privirea sa cam neatentă, absentă.

9. Cei apropiați îi otrăvesc viața atunci când îl îndeamnă să reflecteze asupra acțiunilor sale, cerințele lor ca să se comporte rațional, lucid, nu suportă asta și acest lucru îl scoate din sărite și atunci într-adevăr încetează să ia în considerare logica, el acționează inteligent și logic numai până în clipa când începe să i se pretindă aceasta, numai până este „respectat” și „luat în serios”, poți să-l influențezi numai punându-i în față alte scopuri mai nobile care sunt mai greu de atins.

10. Nu-i plac hârtiile, instrucțiunile, normele și cu plăcere le încalcă măcar și pentru a-i necăji pe cei care le-au născocit - dacă are șansa să fie prins - îi este indiferent modul în care este etichetat de alții.

11. E plin de inițiativă și spirit practic în așa măsură, încât nici o critică, nici măcar mormăitul nemulțumit al dualului său „Balzac” care condamnă aproape fiecare avânt al său nu-i poate strica buna dispoziție, din contra, îl va critica la rândul său el pe partener și-l va liniști, arătând ce a obținut și ce dorește să obțină, că activitatea sa se bucură de atenția celorlalți.

12. Adeseori e dezamăgit de obiectele sentimentelor sale datorată spiritului său de inițiativă și exigenței sale, i se pare că aceștia nu înțeleg suficient avânturile sufletului său, adevărul însă este că are nevoie de un om cu care te poți acomoda fără să te acomodezi de fapt, dacă nu e lângă el dualul său se răsfață ca să îl atragă.

13. Îi place să reflecteze despre calitățile volitive ale oamenilor, despre capacitatea lor de a învinge greutățile fiindcă el însuși are această capacitate, îi privește pe toți de sus ca pe un material care trebuie dirijat, e foarte curajos în manifestarea sentimentelor, e în stare să arate în mod deschis simpatiile și antipatiile sale, critică mai des decât laudă.

ESFP – Performerii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Trăiesc în prezent
- Sunt stimulați de experiențe noi
- Practici și realiști
- Interesați în mod autentic de oameni
- Știu să se distreze și să îi facă și pe alții să se simtă bine
- Independenți și cu resurse interioare bogate
- Spontani - rareori fac planuri
- Urăsc structurile și rutinele
- Nu le plac teoriile și explicațiile lungi și teoretice
- Sunt pe aceeași lungime de undă cu copiii și animalele
- Un simț estetic foarte dezvoltat
- Excelente abilități interpersonale

ESFP sunt buni la multe lucruri, dar nu pot fi fericiți decât dacă sunt în contact cu oamenii și au parte de multe experiențe noi. Ar trebui să își aleagă cariere care le oferă oportunități să își folosească abilitățile cu oamenii și firea practică care le va oferi multe provocări, astfel încât să nu se plictisească.

Posibile cariere pentru ESFP:

Artiști, actori
Consiliere
Designeri de modă
Fotografi
Lucrul cu copiii
Relații cu publicul

ESTJ (Sherlock Holmes, administrator)

1. Are o minte vioaie, limpede, lucidă, știe să acționeze inteligent și logic, are o alură de sportiv, trăsături ale feței bine conturate, pregnante, parcă dăltuite în granit și în același timp are o nervozitate ascunsă, un înalt grad de poezie, forță și plinătate sufletească, se lasă prea puțin dominat de sentimentele proprii mai ales într-o situație de viață complicată care cere decizii rapide și exacte.

2. Crede în jocul cinstit, consideră respectarea regulilor lui o trăsătură forte, o manifestare a caracterului, nu suportă șiretenia și perfidia, urăște pe excroci și smecheri. Una din regulile sale de bază este acesta: dacă ai spus, ține-te de cuvânt, dacă nu poți - nu promite.

3. E plin de inițiativă, hotărât, îi place să fie în centrul atenției, își apără ideile cu curaj și temeritate, nu resimte timiditate în fața șefilor, ba din contra, e agresiv, știe că o treabă va merge bine dacă îi imprimi de la început ritmul corespunzător, e un luptător pasionat pentru calitatea, temeinicia execuției, îi place să-i instruiască pe prieteni și cunoscuți cum să execute just cutare sau cutare lucru.

4. Nu crede în succese ușoare, valoarea oricărui lucru de pe lume e determinată după părerea sa de cantitatea muncii investite, dacă un lucru a fost îndeplinit prea repede, începe să caute defectele și de obicei le găsește, e temeinic și metodic în orice lucru, citește literatura temeinic, nu se mulțumește cu parcurgerea doar a pasajelor interesante.

5. E hotărât, dacă trebuie să aleagă unul din două variante, cântărește rapid și se apucă de treabă, nu amână executarea hotărârilor, tinde spre economie și previziune, își planifică ziua, dacă s-a apucat de ceva caută să-l ducă la bun sfârșit.

6. Nu-i place să meargă pe calea încercărilor și greselilor, procurându-și un lucru nou, va citi neapărat instrucțiunile înainte să înceapă să-l folosească și preferă să aibă o informație exhaustivă, și-o procură prin toate canalele ce-i sunt accesibile, le confruntă și le analizează cu grijă, este un detectiv înnăscut, nu suportă răspunsurile cețoase, încâlcite, pretinde claritate și exactitate.

7. E de neînlocuit acolo unde e nevoie nu numai să faci, dar și să faci ceva de nădejde, se asigură împotriva unor întâmplări neașteptate, absurde din punctul de vedere al celor din jur și tocmai ele au loc, e un director potrivit pentru o stațiune electrică atomică.

8. Are tendința de a scoate pe cei din jur din starea de calm fără griji, caută prin emoțiile sale nemulțumite să îndrepte spre o altă direcție emoțiile celor din jur, consideră că emoțiile prea numeroase oboresc pe oameni, și aceasta este adevărat în ce privește dualul său „Dostoievski”, într-o conversație exercită presiune asupra interlocutorului, caută chiar să-l sperie, dar dacă acesta nu se teme de el, devine prietenos și politicos, mânia este adăpostul său pentru o situație limită, căreia nu e în stare el însuși să-i facă față, menirea ei este să-l mobilizeze pe partener, și dacă această sarcină este îndeplinită, se calmează.

9. „Holmes” prețuiește raporturile dintre oameni, trimite cu ocazia sărbătorilor un număr infinit de felicitări, pentru a nu pierde legătura cu ei, studiază persoanele sub toate aspectele pentru a se edifica asupra caracterului logic al secțiunilor sale, apreciază foarte mult competența, profesionalismul.

10. La un om apropiat are nevoie, chiar dacă nu e conștient de aceasta, de trăsăturile sufletești și capacitatea de a iubi, a crede, a spera, fără să aibă alături un astfel de om se poate transforma într-un om sec, un pedant, un om veșnic nemulțumit.

11. Emoționalitatea excesivă a altora o receptează ca pe un pericol, e în stare, atunci când bănuiește că cineva vrea să facă o observație critică, să-i dea o lovitură preventivă, să se exprime foarte dur cu

privire la acea persoană, apoi regretă dar nu are puterea să ceară scuze, nu-i place deloc să recunoască că nu are dreptate, se ține foarte țănoș, pentru ca nici măcar prin alura lui să nu dea de înțeles că a greșit.

12. Se îmbracă bine și elegant, dar nu manifestă cochetărie, o haină o poartă mult timp și te surprinde mereu aspectul ei proaspăt, de parcă timpul nu ar acționa aici, îi place dacă cei din jur se îmbracă bine, le dă indicații, caută să-i îmbrace după gustul său, dar nu urmărește moda, este destul de conservator în ce privește gusturile și înclinațiile.

13. E un gospodar excelent în casă, știe excelent să gătească și să pună masa, se pregătește pentru primirea oaspeților ca pentru o paradă sau o inspecție de control, totul trebuie să strălucească, se enervează că n-o să fie gata din timp, îi zorește fără milă pe cei ai casei, se ocupă regulat de curățenie în casă.

14. Nu-i place și nu știe să fie bolnav, în loc să-i dea organismului posibilitatea să învingă boala începe să se lege de cauzele ei, de metodele de tratament, compară diagnosticele diverșilor medici și îi acuză de lipsă de competență, toate acestea complică mersul bolii.

ESTJ – Gardienii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Lideri naturali - le place să conducă
- Le place siguranța și tradițiile
- Loiali
- Harnici și de încredere
- Rezistență și putere fizică
- Au un set de standarde și convingeri după care se ghidează
- Nu au răbdare cu incompetenții și cu lipsa de rezultate
- Excelente abilități organizatorice
- Foarte profunzi
- Duc proiectele până la capăt
- Direcți și sinceri
- Au o motivație internă să își îndeplinească sarcinile.

Cei din tipul **ESTJ** au o mare flexibilitate în carieră. Sunt buni la multe lucruri pentru că pun la bătaie o mare cantitate de energie și efort spre a face ceea ce ei știu că e corect și bine. Totuși, vor fi cei mai fericiți în poziții de conducere pentru că au o înclinație naturală spre a conduce.

Posibile cariere pentru ESTJ:

Administratori, manageri

Polițiști sau detectivi

Judecători

Avocați

Lideri militari

Profesori

Reprezentanți de vânzări

ESTP (Jucov, mareșal)

1. Este un om plin de voință ce se concentrează în vederea unui scop, fiind orientat spre obținerea unui rezultat final, face totul cu entuziasm, cu pasiune, are caracterul luptătorului neobosit care trebuie cu orice preț să se afle deasupra oricărui dușman. Principiul său este: nu trebuie ocolite greutățile, trebuie să știi să le învingi. Știe să ia asupra sa răspunderea și să o poarte cu cinste.

2. Este lipsit de spirit dogmatic, el pornește de la viață și nu de la dogme, de la realități și împrejurări, nu de la concepții și instrucțiuni, îl caracterizează flexibilitatea, înțelegerea neînfricată a vieții așa cum este ea, viața nu poate fi îngrădită de reprezentările noastre și cu atât mai puțin introdusă în patul lui Procrust al dorințelor noastre, el nu înțelege încercarea nebunească de a sacrifica oameni în numele unor principii imuabile, el consideră că principalul criteriu trebuie să-l constituie însăși personalitatea umană, el respectă orice colectivitate umană fiindcă este o forță organizată, dar o urăște fiindcă spiritul ierarhic și disciplina limitează posibilitățile omului.

3. Este un bun tactician, surprinde repede situația și raportul dintre forțe, ia o hotărâre și acționează, e capabil de manevrare politică, dar nu renunță niciodată la linia sa, posedă o logică puternică, dar această logică este subordonată unui țel, slujește nu pentru speculația filozofică, ci pentru căutarea creatoare a drumului cel mai scurt care să ducă la țintă, îi vine mai ușor să facă concesii pe planul logicii decât pe cel al scopului, într-o discuție în contradictoriu caută să găsească nu adevărul, ci să obțină victoria, nu încearcă să-l convingă pe adversar, se adresează celor ce asistă la discuție cu scopul de a-l face ridicol pe adversar, a-l compromite.

4. Îl preocupă problemele generale, profunde de care se ciocnește la tot pasul atunci când caută să rezolve probleme concrete, e preocupat de autoeducație, de ridicarea nivelului său spiritual și cultural, consacră mult timp lecturii, viața sa dobândește cu adevărat conținut abia în prezența unui țel îndepărtat, elevat, în unele privințe chiar neobișnuit. Este un visător, visele le corelează cu lucruri concrete, realiste, îi place să vorbească cu un ton de siguranță despre viitor, consideră ca dacă omul își dorește ceva cu adevărat, el își va atinge întotdeauna scopul.

5. Este în mod deschis lipsit de emfază, nu se preocupă de impresia produsă asupra celorlalți, respectă cu strictețe principiul „cauza este mai presus de orice, execută în mod cinstit ce ți s-a încredințat, să vorbească de bine despre tine alții”, nu-i place să condamne oamenii și arareori vorbește urât despre ei.

6. Face apel la acțiuni hotărâte, la „încordarea muschilor”, luptă împotriva neglijenței, el însuși acționează extrem de energic, la o lovitură ripostează cu alta de două ori mai puternică, consideră că poezia trebuie să trezească nu numai sentimente generoase, ci și neliniștea care să mobilizeze la acțiune, la luptă.

7. Aproape că nu cunoaște frica, ura și alte emoții negative, nu se miră și nu invidiază, cu cât situația este mai periculoasă cu atât este mai stăpân pe sine și mai hotărât, poate manifesta spirit despot, dușmănie față de cineva numai fiindcă persoana respectivă nu a ținut cont de părerea sa, dar de regulă acțiunile sale nu sunt determinate de antipatie personală, știe să se ridice deasupra ei.

8. Nu-i place să vorbească despre sentimente, acesta nu este domeniul său, iar dacă cumva îi scapă ceva din această sferă i se pare că s-a trădat pe sine, îi e teamă de dragoste ca de o desfătare nemeritată, se teme și de orice alte sentimente, dar are o atitudine cu totul calmă și sigură în ce privește latura trupească a iubirii, judecă și pe ceilalți după sine, nu are nici o îndoială că poate fi dorit dar rareori e sigur că este iubit.

9. Resimte nevoia de susținere emoțională din partea partenerului, dacă partenerul dă dovadă de indiferență, entuziasmul său se stinge, el se închide în sinea lui, e în stare să se distreze numai în cercul prietenilor și nu-i place să facă vizite tocmai fiindcă alții se așteaptă de la el să fie în centrul atenției, în acțiunile sale nu caută să se acomodeze partenerului, ci îi place doar să dicteze. Ca temperament este cel mai adesea exploziv, coleric, este politicos, dar când e atins într-un punct sensibil îi vine greu să se oprească, începe să clocotească în el mania, ea se manifestă foarte limpede în privire, aflându-se astfel „băgat în priză”, se află într-o stare de nervozitate lăuntrică, caută în mod insistent o ieșire din situație.

10. Știe să mobilizeze oamenii, să-i atragă la o muncă foarte activă, să-i plaseze și să-i folosească în interesul unei cauze, e un bun organizator, stilul lui de lucru este discutarea colegială a deciziilor, dar executarea lor unipersonală și răspunderea pentru ele, limpezime, organizare, este capabil să se entuziasmeze și să umple pe alții de elan, are părerea sa în orice problemă și știe să o argumenteze.

11. Este adesea un bun sportiv, e sigur de corpul său, se bizuie pe propria sa putere, sănătate, voință, îi place riscul și spiritul de întrecere prezente în jocurile sportive, vânătoare, șah.

ESTP – Activiștii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Orientați spre acțiune
- Trăiesc în prezent
- Nu le place teoria fără aplicabilitate practică
- Vor să vadă rezultate imediate
- Au un ritm de viață rapid și multă energie
- Flexibili și adaptabili
- Au multe resurse
- Rareori își fac planuri, de obicei improvizează
- Plăcuți în grupurile sociale
- Simț ascuțit al observației
- Foarte bună memorie a detaliilor
- Abilități în lucrul cu oamenii
- Bine intenționați
- Văd rapid problemele și găsesc soluții rapid
- Sunt atrași de aventură și risc
- Le place să atragă atenția
- Le place să înceapă lucruri însă nu să le și ducă neapărat până la capăt

ESTP au niște avantaje specifice tipului lor de personalitate. Abilitățile de observație îi fac să poată vedea repede motivele și perspectivele altor oameni. De aceea sunt excelenți în vânzări. De asemenea, pot identifica rapid o nevoie urgentă sau o situație de criză. Aceasta e o abilitate importantă în câteva domenii, mai ales cele orientate spre acțiune (poliție, pompieri etc). Nu le place să fie supuși multor reguli, vor să vadă rezultate rapide ale muncii lor și nu le place teorie multă. De aceea cel mai potrivit domeniu ar putea fi munca cu oamenii și fără rutină prea multă:

Posibile cariere pentru ESTP:

Vânzări

Marketing

Poliție, Pompieri, urgențe de orice fel

Antreprenori

INFJ (Dostoievski, umanist)

1. Purtătorul unei mări de sentimente liniștite, interioare, invizibile pentru un privitor din afară. Universul sentimentelor sale e afăt de delicat și bogat că nu are nevoie de dovezi verbale ale dragostei, el vede și fără cuvinte cine pe cine iubește, cine de cine are nevoie și cine nu are nevoie de persoana respectivă. Trăsătura sa cea mai de preț este capacitatea de a se adapta la afectivitatea celuilalt, să-l compătimizească, să-l calmeze, să-i înlătore tensiunea emoțională, îi place să mediteze asupra sentimentelor și raporturilor dintre oameni.

2. Este de obicei un om liniștit, sociabil, care în societate mai degrabă tace și observă, iar între cunoștințele apropiate - invers, nu îl poți numi prea timid, fiindcă vede excelent cum se raportează alții la el și se pricepe să îmbunătățească această atitudine, caută să supună pe ceilalți felului său de a înțelege ce este moral și imoral, dar niciodată nu îți impune propriile reacții, ci se alătură stării afective a celuilalt, împărțându-i trăirile, aparent pare un om fără emotivități. E convins că alții au nevoie de el ca atare, adică calm, egal, fără griji, dorind parcă să fie o „compresă” pe care alții să și-o pună pe rană.

3. Nu știe să spună „nu”, rareori intră în conflict, dacă ceilalți îl roagă să facă ceva nu e în stare să refuze, de aceea alții adesea profită de el, are nevoie de dualul său, pentru ca sprijinindu-se pe acesta să scape de alții, cei de prisos, nu e în stare să aprecieze calitatea propriei sale munci și timpul cheltuit pentru ea, el trebuie oprit, spunându-i-se „ajunge, nu mai trebuie să șlefuiеști”, nu știe să vadă ce este un amănunt nesemnificativ și ce este important, știe ce se poate face, dar nu știe ce trebuie făcut, nu e în stare să stea de o parte atunci când toți trudesesc și continuă să muncească și după ce ceilalți au încetat, nu-i place deloc dacă i se încredințează o altă treabă înainte ca el să fi terminat prima, i se pare mai interesantă munca însăși decât pregătirea pentru ea.

4. Nu-i place genul de muncă care necesită contactul cu un număr mare de persoane diferite, reține prost nume, figuri, nu-i place să oblige pe alții să facă ceva împotriva voinței lor, elementul său este un cerc restrâns de oameni, legați nu numai prin împrejurări oficiale, ci prin legături de prietenie.

5. După temperament este de obicei un melancolic, uneori un flegmatic e foarte sensibil la necazul celuilalt, resimte un sentiment de milă, boală, neplăcerile celuilalt ajung să-l cuprindă pe de-a-ntregul, în asemena clipe nu mai e în stare să se gândească la altceva, pretinde și de la ceilalți renunțarea totală la preocupări colaterale, pentru el nu are importanță faptul că nu poate ajuta realmente, posedă un grad înalt de stabilitate a sentimentelor, a emoțiilor, dezvăluie foarte rar și numai celor apropiați sentimentele proprii, deși are trăiri profunde.

6. Are o atitudine critică față de propria frumusețe, voință, energie, resimte dureros lipsa de apreciere din partea altora, dar nu crede în sinceritatea complementelor ce i se fac în această privință decât dacă ele sunt exprimate între patru ochi, cu un ton blând, fără emfază, el are nevoie de o aprobare mută sau cu voce scăzută.

7. Nu poate să-și permită neglijența, nu suportă dezordinea în casă, aruncă de îndată lucrurile superflue; ordinea din casă trebuie să fie ireproșabilă din punctul său de vedere, dar criteriile pentru această ordine i le prezintă partenerul, de aceea uneori apar derogări stranii, de exemplu podeaua este spălată curat, dar pe rafturi este praf, ține minte unde se află cutare lucru din casă, suportă greu dacă pierde sau i se ia ceva, dar se calmează dacă i se spune, cutare lucru nu mai este, o să ne descurcăm și fără el, păstrarea ordinii în casă și a unui aspect îngrijit al propriei persoane îi solicită mult efort, se gândește că ar fi bine dacă altul ar lua asupra lui aceste griji, dar când acest celălalt lipsește ia toate acestea asupra lui. Evită să împrumute bani.

8. Consideră că îmbrăcămintea nu trebuie să bată la ochi, dar în același timp trebuie să fie de calitate. Respectă proverbul englezesc: „Nu sunt atât de bogat încât să-mi cumpăr lucruri ieftine”.

9. Senzațiile plăcute necesare acestui gen de oameni partenerul le asigură prin inteligența sa, gândirea sa logică, exigența sa, capacitatea de a-l apăra, un asemenea om nu trebuie să întârzie la întâlnire, trebuie să se țină de cuvânt, să fie politicos, atent, „Dostoievski” nu are nevoie de mai multe dovezi de dragoste sau de asigurări, el se enervează dacă cineva vrea să-și manifeste simțămintele calde prin cuvinte, dar un gest concret, dacă acoperă patul sau se duce pentru cumpărături îl fac să resimtă o recunoștință profundă.

10. Dacă chiar cel mai inteligent partener își expune gândurile sub forma unor reflecții și nu a unor formulări scurte și categorice aceasta provoacă la „Dostoievski” o senzație permanentă de nemulțumire, el se va simți nefericit. Are un sentiment profund al datoriei, caută să fie în această privință un exemplu și cere același lucru și de la ceilalți, acest lucru devine adesea cauză de conflict cu cei din jur. Principala sa cerință față de partener e credința, infidelitatea nu o iartă.

11. E în stare să trudească pentru cei apropiați fără să-și precupețească forțele. Dar are nevoie ca și celălalt să observe și să recunoască aceasta, altfel se simte jignit.

12. Atunci când se simte jignit, manifestă înstrăinare față de această persoană, refuză să i se adreseze primul, dar îi e suficient ca cel care l-a jignit să facă dovadă de o bună dispoziție și-l va ierta, nu are nevoie de scuze.

13. Iși face o impresie despre starea sufletească a celuilalt după mimică, după intonație, atunci când conținutul cuvintelor nu corespunde intonației, aude numai intonația, îi e suficient să se uite la celălalt și deodată tresare, exclamând: „De ce ești astăzi așa. Ce s-a întâmplat?”. Nu e în stare să trăiască fără oameni cu care să împartă trăirile, se simte inutil, atunci când vede un om căruia îi este necesar, se înviorează, devine capabil de muncă, în societate își acordă comportarea cu cel mai năpăstuit.

14. În raporturile cu oamenii interesul lui se limitează la un cerc restrâns de persoane, însă în lumea obiectivă îl interesează absolut totul, e în stare să digere tot ce se află la nivelul inteligenței și capacităților sale, îi place să emită idei și reflecții neașteptate pentru partenerul său, care privesc esența problemelor de rezolvat.

15. Acordă multă atenție aspectului moral al culturii, îl atrage cinstea, conștiința, demnitatea, cumsecădenia, civilitatea/politețea. Van Gogh îl considera drept artist adevărat doar pe Iisus Cristos fiindcă exercita o influență asupra sferei spirituale a oamenilor.

INFJ – Protectorii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Înțeleg intuitiv situațiile și oamenii
- Idealiști
- Au principii pe care le respectă cu sfințenie
- Sunt persoane complexe și profunde
- Lideri naturali
- Sunt sensibili la nevoile oamenilor și au compasiune
- Orientați spre servicii

- Orientați spre viitor
- Apreciază relațiile profunde și autentice
- Rezervați în a se dezvălui celor din jur
- Nu le pasă de detalii decât dacă îi ajută în viziunea pe care o au
- Caută constant înțelesul și scopul a tot ce îi înconjoară
- Creativi și vizionari. Pot trăi foarte intens
- Pot lucra logic și rațional, dar își folosesc mai mult intuiția

INFJ au nevoie mai mult de o carieră decât de o slujbă. Trebuie să simtă că tot ce fac este în concordanță cu valorile lor profunde - cu ceea ce cred că este corect și adevărat. Au mare nevoie să simtă că au un scop în viață care e aliniat cu toate lucrurile din viața lor. Chiar dacă sunt buni de lideri pot urma pe alții dacă asta este în acord total cu ceea ce e important pentru ei.

Posibile cariere pentru INFJ:

Funcționari publici/preoți
 Profesori
 Medici
 Psihologi
 Psihiatri
 Consilieri
 Muzicieni și artiști

INFP (Bradbury, liric)

1. Este un romantic puțin visător, un om mai degrabă inclinat spre meditație decât spre acțiune, modest, uneori timid, destul de emotiv, înțelege bine sentimentele celuilalt și nu le ascunde pe cele proprii, dar afectivitatea sa este în mod constant cam incompletă, cu elemente destul de pronunțate de observație și așteptare, emoțiile și le manifestă nu atunci când celuilalt i „s-a umplut paharul” ci atunci când o consideră el necesar, abordarea de către el a afectelor este foarte creatoare, de pildă el poate considera mânia ca morală, iar stăpânirea de sine ca amorală, uneori îl caracterizează entuziasmul chiar în forme exagerate, tendința de a considera totul „minunat”.

2. Îndeamnă pe ceilalți să fie naturali, să se comporte firesc, este un dușman al graficului de fier și al regimului strict, se simte mai în largul lui înconjurat de poezia lipsită de pretenții a câmpiilor și pădurilor decât în geometria dreptunghiulară a cartierelor urbane, e cântărețul forței vieții și frumuseții tinereții, se manifestă nemijlocit, lipsindu-i raționalismul convingător al argumentării, poate doar să se mărturisească sau să apeleze la conștiință, el este glasul celui ce propăvăduiește în deșert, este scufundat în sine, dar aceasta este doar o manifestare a trăirilor interne legate de alții și nu al închiderii față de oameni, el consideră că lipsa cunoașterii și înțelegerii vieții sufletești a celorlalți dezbină pe oameni.

3. Este atașat de cercul său propriu de prieteni și apropiați, manifestă față de ei multă încredere, prezentul îl impresionează prea puțin, nu acordă atenție „mărunțișurilor vieții”, se îndrăgostește ușor, atenția sa spre anumite persoane este provocată de forța lăuntrică, de voință și energie, de prezența unui țel, de forța intelectului, de originalitatea gândirii, firește dacă aceste calități nu depășesc nivelul înțelegerii sale, e foarte tolerant față de oameni, îi înțelege și le iartă slăbiciunile, e prietenos, duios, gata de concesii, se menține în umbră dar se bucură dacă este remarcat.

4. Se apucă de orice cu mare elan, dar dacă nu îi reușește imediat duce la capăt cu mare efort, îi place ca altcineva să implementeze propriile sale idei, e destul de lipsit de simț practic, îngăduie altora să aibă grijă de treburile lui, să-l sfătuiască, ceea ce se poate constata și din faptul că întotdeauna se găsesc persoane gata să ia această sarcină asupra lor, în schimb are ce oferi ca răsplătă pe plan spiritual, el are nevoie de oameni entuziaști, pasionați care să-i insuflă elan, cu asemenea oameni el colaborează în mod productiv.

5. Evită disonanța emoțională, nu-i place dacă cineva recită prost o poezie sau își manifestă emoțiile în mod furtunos sau stângaci, dacă cineva cântă fals, pasiunea pentru tot de e firesc nu-i permite să suporte lingușirea, consideră că e mai bine să lovești direct decât să ascuți cu încetul unghiile, nu suportă lipsa de sinceritate, de aceea poate avea uneori faima unui om dur, a unui scandalagiu, simte de îndată falsitatea, resimte periodic nevoia unor ciocniri.

6. Are nevoie în relațiile cu oamenii de claritate, cuvintele au pentru el o importanță mai mare decât faptele, resimte dușmănie față de cel pe care nu a reușit să-l cucerească, nu i se întâmplă să resimtă repede admirație pentru cineva și apoi să fie dezamăgit, într-o masă de oameni selectează pe cei mai interesanți, e în stare să divinizeze pe cineva în taină.

7. În situații extreme arma sa este capacitatea de a-și exterioriza atitudinea față de eveniment, a-i releva părțile ridicole, de aici simțul fin al umorului și zâmbetul foarte caracteristic și expresiv în momente tensionate, acest zâmbet este cel mai adesea un semn al stării de neliniște, datorită acestui zâmbet plin de angoasă Gagarin a devenit primul cosmonaut, destinația acestui zâmbet este de a potența/fortifica spiritul combativ.

8. Este elegant, are oalură armonioasă și zveltă, ochii larg deschiși aproape că nu mijesc, sprâncenele sunt de obicei drepte, eleganța lui este pentru fiecare zi și nu pentru sărbători, rar poți să-l vezi într-o poză lipsită de rafinament, intonațiile lui sunt cântate, mișcărilor plastice.

9. În funcția de conducător este un liberal, promite cu ușurință fiecăreia din grupările adverse ceea ce pretinde aceasta, în situații dificile dă dreptul colectivului să ia o hotărâre, evită să ia asupra-și răspunderea, își sprijină propria hotărâre pe opinia altora, e mai tare în calitate de comisar decât de comandant, de avocat și nu de judecător.

10. Consideră că în viața noastră nu există nimic pentru care ar merita să te grăbești, e în stare să ducă pe oricine la disperare din cauza disprețului său pentru timp și regulament, aceasta este oarecum legat de imaginea pe care și-o face despre destin, „dacă nu reușesc să ajung până la această spiră a spiralei atunci voi ajunge la următoarea”, orice ar fi ce urmează să se întâmple se va întâmpla, de asta nu scapi, e un optimist incurabil, consideră că e destinat spre noroc, începe să se pregătească să meargă la gară în ultima clipă, uneori această încetineală îl întristează, el înțelege că din cauza ei nu poate izbuti ceva în viață. Un alt defect al său este firea nehotărâtă.

11. Este un „mecena”, un luptător pentru emanciparea emoțională a oamenilor, resimte răspunderea pentru starea sufletească a celor apropiați, pentru tonusul lor vital, se folosește de simțul rafinat al umorului pe care îl posedă pentru a impresiona oamenii, pentru a-i răscoli, când se află într-o societate observă pe cei prezenți nu pentru a constata cum e îmbrăcat fiecare ci pentru a vedea cum se simte fiecare, și despre aceasta va povesti la rândul său altora, în mare el tinde să introducă armonia în societatea respectivă. Istoria omenirii este pentru el istoria artei, tendința spre sublim, îi place poezia, pictura ca și obiectele mici executate cu rafinament, el însuși tinde să fie rafinat, adoră compania artiștilor, a boemei și în general cu figuri exotice, trăiește în atmosfera emoțională a epocii.

INFP – Idealiștii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Un sistem de valori puternic
- Interesați de oameni în mod autentic
- Orientați spre servicii, pun nevoile altora înaintea celor proprii
- Loiali și devotați oamenilor și cauzelor în care cred
- Orientați spre viitor
- Orientați spre creștere și dezvoltare
- Creativi și inspiraționali
- Flexibili și relaxați, în afară de cazul când este violat un principiu fundamental
- Nu le place munca de rutină și detaliile
- Originali și individualiști, nonconformiști
- Abilități de a se exprima în scris
- Preferă să lucreze singuri și au probleme la munca în echipă
- Apreciază relațiile profunde și autentice

INFP au nevoie să simtă că au mai mult decât o muncă de făcut. Sunt motivați să facă ceva ce are sens și direcție în viața lor. Cel mai bine se descurcă în medii în care pot trăi urmându-și principiile. Mulți dintre marii scriitori au fost INFP.

Posibile cariere pentru INFP:

Scriitori

Consilieri

Învățători/Profesori

Psihologi

Psihiatri

Muzicieni

Funcționari/Preoți

INTJ (Robespierre/Descartes, analist)

1. Este un om cu o logică dezvoltată, cu capacitatea de analiză, știe să ajungă prin judecată la miezul lucrurilor, să dezvăluie structura lor interioară, „găndesc - deci exist”, este convins că ceea ce e rațional nu poate fi rău, se înclină în fața lumii fascinante și misterioase a cunoștințelor, este un luptător pentru o lume dreaptă, logic construită; urăște violența și samovolnicia, este un adversar înăscut al tiraniei și dictatului, vede în spiritualitate garanția existenței unei societăți civilizate.

2. Caută deseori să se refugieze printre cărțile sale chiar și în prezența prietenilor, meditănd asupra realității, nu caută să o reconstruiască în imaginație, ci să ajungă la o idee clară și bine articulată, e specializat nu în lărgirea cunoștințelor omenești ci în aprofundarea lor, își alege o problemă îngustă, și sapă tot mai adânc, pentru aceasta are nevoie să se sprijine pe un sistem de gândire consecvent.

3. Nu-i plac vizitatorii neașteptați, nu știe ce să facă cu ei, i se pare că ei numai îl distrag, suportă cu greu necesitatea de a se afla mereu printre oameni, e reținut, nu-i place să expună rezultatul temporar discuției publice, niciodată nu-ți dai seama ce gânduri are, preferă singurătatea, e preocupat în mintea sa mai mult de idei decât de oameni, e sobru, sigur de el, de neclintit în judecățile sale, are o bază puternică pentru a se simți în largul lui în societate - logica este pentru el o armă de apărare pe care o stăpânește, de obicei își demonstrează dreptatea în loc să presuadeze și cu atât mai puțin să recurgă la rugăminți.

4. Problemele raporturilor interumane, a sentimentelor și emoțiilor constituie obiectul meditațiilor sale îndelungate, dureroase și pasive în momente de singurătate - își ascunde cu grijă amorul propriu foarte pronunțat - fiind lipsit de trufie - simte că energia sa vitală, sănătatea și chiar aspectul său fizic depind de sentimentele celor din jur pe care nu le pricepe, în contactul cu oamenii joacă adesea rolul unui om politic, amabil, caută să-și pună masca politeții, care însă se află în contrast cu esența sa și îl obosește, alteori e considerat în cercurile largi ca neobrăzat, un om ce tinde să te contrazică, chiar ca un om înrăit și plin de prejudecăți.

5. Orice încercare de a-l constrânge să facă ceva duce la ciocniri, niciodată nu cedează la presiunea brutală, preferă să moară. De fapt tendința de a se manifesta ca un personaj certăreț și intolerant pentru el este un mijloc preventiv împotriva unor astfel de încercări.

6. În general, nu arareori îi sacrifică pe cei apropiați de dragul unui scop - dreptatea, adevărul, propriile sale convingeri foarte precise despre cei din jur, despre familie și este destul de intolerant față de ce nu se încadrează în aceste limite, manifestă uneori cruzime față de familia sa, ca de altfel și față de el însuși; dualul său „Hugo” care este blând și prietenos îl dezarmează; el se supune cu ușurință lui "Hugo" în probleme de îmbrăcăminte, gust, raiul de fiecare zi, necesitatea de a se ocupa de acestea îl irită; simțul dreptății care îi este înăscut îl obligă, chiar dacă este un om ocupat, să se integreze în treburile gospodărești: e cel mai mare specialist în spălatul vaselor.

7. Trăiește parcă în viitor, jignirile actuale din familie i se par lucruri ne semnificative, ele nu merită atenția lui, din când în când tinde să verifice emoțiile celor apropiați prin excese greu de înțeles, dacă partenerul reacționează cum trebuie, deci contactul există, deci totul este în ordine; condamnarea comportărilor sale nejuste i se pare necesară pentru a se putea orienta cu privire la opinia publică.

8. Creând un sistem bine structurat din punct de vedere logic, știe ce trebuie făcut, dar nu știe cum, el înțelege structura interioară a propriei sale gândiri, dar nu știe când și unde o va implementa, încearcă deci să-și expună concepția partenerului, lucrul cel mai prost pe care acesta poate să-l facă este acela de a-i spune: „Ei bine, acționează”; de fapt tocmai partenerul trebuie să acționeze, însă nici „Hugo” și nici „Dumas” dacă într-adevăr s-au pătruns de logica lui „Robespierre” n-o să procedeze așa.

9. Dacă „Hugo” vrea să-l mobilizeze pe „Robespierre”, n-o să-i spună „Fă asta” (deși uneori o va spune dacă are cei șapte ani de acasă); „Hugo” se va agita, va face multe mișcări de prisos, până „Robespierre” va intra în acțiune și după aceea munca va decurge logic și bine; în activitate îl caracterizează o finalitate foarte consecventă: „sacrifică lucrurile minore de dragul unui mare scop”, de aici ascetismul, jertfa de sine până la masochism în vederea unui scop major: este precaut, prevăzător, scump la vorbă.

10. „Robespierre” este unul din tipurile de personalitate cele mai sistematice, mai consecvente și mai dârze, ține neapărat să ducă până la capăt lucrul început, nu suportă să facă mai multe lucruri în paralel, dacă totuși va trebui să o facă va respecta cu strictețe un grafic precis, chiar dacă de multe ori el nu e nicăieri fixat în scris; în muncă îl ajută foarte mult renunțarea la ocupații ce i-ar răpi din timp sau la obligații sociale împovărătoare.

11. Cu toată dragostea pentru singurătate el este de multe ori un bun organizator, caută să-i educe pe subalterni, să descopere talentele lor, analizează cu grijă caracteristicile obiective ale oamenilor: nivelul pregătirii, capacitatea de muncă, stagiul și experiența în muncă, studiile, toate acestea pentru a putea integra pe fiecare în mod corespunzător capacităților sale în activitatea colectivului. Dacă scopul general al activității sale este crearea unui sistem încheșat și desăvârșit, atunci în condițiile muncii în colectiv acest ideal se realizează perfect prin crearea unui sistem încheșat și desăvârșit de muncă pentru toți, de aceea talentul nu este un scop în sine, ci doar un mijloc, uneori e destul de sever și exigent, nu-și impune părerea, nu dictează când și ce trebuie făcut, controlează rezultatele.

12. Nu are ambiții personale, dar are simțul dreptății, nu suportă dacă e ocolit atunci când se fac avansări, îi vine foarte greu dacă primește un șef pe care nu-l respectă, și nu respectă pe aceea care folosesc metode brutale pentru a se impune, e încăpățânat, insistent și nu poate fi influențat.

13. Nu țipă la oameni, nu lingusește pe șefi, căutând să le intre în voie, atunci când alții ridică vocea în fața lui parcă e absent, nu reacționează la cuvintele furioase ce îi sunt adresate, ignoră în mod demonstrativ, sfaturile și morala insistentă ce i se face, îl irită dacă cineva vrea să-i dea sfaturi, să-l „lămurească”, sau să-l dăscălească.

INTJ – Oamenii de știință

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Capabili să absoarbă materiale foarte teoretice și abstracte
- Motivați intern să creeze ordine și structura din materiale teoretice
- Excelenți strategii
- Orientați spre viitor
- Văd imaginea globală, de ansamblu
- Viziune și intuiție în care au mare încredere
- Își apreciază propriile păreri mai mult decât pe cele ale oamenilor din jur
- Le plac provocările teoretice dificile
- Le place informația și eficiența
- Nu le place confuzia
- Au standarde foarte ridicate pentru performanță și le aplică pe ei înșiși în primul rând
- Rezervați și detașați față de alți oameni
- Calmi, sobri și analitici
- Foarte logici și raționali
- Originali și independenți
- Lideri naturali, dar îi vor urma pe cei pe care îi pot susține în totalitate

- Creativi, ingenioși, inovativi și cu multe resurse
- Lucrează cel mai bine singuri și preferă munca solitară

Mai mult decât orice alt tip, INTJ sunt excepționali în înțelesul teoriilor greoaie și complexe și aplicarea lor strategică și pe termen lung în problemele cu care se confruntă. La acest tip există o îmbinare fericită între dorința de a face și capacitatea de a face. Cel mai bine se descurcă dacă sunt lăsați să lucreze singuri și li se oferă multă autonomie.

Posibile cariere pentru INTJ:

Om de știință

Ingineri

Profesori și învățători

Medici

Lideri militari

Administratori/manageri

Avocați/juriști

Judecători

Programatori, analiști de sisteme și specialiști în calculatoare

INTP (Balzac, critic)

1. Are o imaginație puternică, intelectuală (Honoré de Balzac a creat portretele a 2000 de oameni care se receptează ca mai reale decât oamenii vii), studiază viața pe cale de observație și deducție logică, dar nu pe baza experienței personale, este un analitic profund, e convins că dacă nu-ți faci o imagine despre ordinea lucrurilor din lume e imposibil să trăiești.

2. În considerațiile sale cu privire la viață se simte un iz de reprezentări vădit realiste, dacă nu cinice; de exemplu el va afirma că speranța că nu va fi război fiindcă acesta e fioros este o iluzie fără temei, toate judecățile lui sunt temeinice, el are darul analizei scrupuloase și această analiză este lipsită de orice autoînșelăciune, îl caracterizează un spirit ironic foarte pronunțat și specific, un simț al umorului, având o nuanță de „umor negru”, nu-i plac entuziaștii înflăcărați.

3. Nu exteriorizează aproape niciodată emoțiile, îi ferește pe cei apropiați de așa ceva, e convins că pasiuni prea puternice aduc la dezastru, nu-i plac țipetele, la manifestări de isterie și la lacrimi reacționează simplu: se îndepărtează, uneori chiar adoarme, este dușamul divertismentelor triviale care provoacă emoții ieftine, dacă îi place cineva nu manifestă aceasta, știe să toarne o găleată de apă peste cel care se înflăcărează, dar știe să calmeze și starea de disperare a celuilalt, când acesta nu are noroc, pierde orice elan și soarta i se pare potrivnică; sub masca lui rece de impasibilitate se ascunde sensibilitatea.

4. Este un pesimist nu lipsit de omenie, spiritul negativist și zeflemisitor se îmbină la el cu bunătatea și blândețea, consideră că e necesar să se ia în considerare interesele altor oameni, căci numai astfel poți să-i influențezi, ca și Pierre Bezuhov consideră că orice „reformă prin constrângere merită să fie condamnată, căci nu îndreaptă cu nimic răul până ce oamenii rămân așa cum sunt”; înțelegerea clară a caracterului conservator al firii omenești constituie baza pesimismului său.

5. Respectă pe oamenii puternici, care își cunosc bine drumul și pretind concesiile, aceștia îl scutesc de necesitatea de a inventa ținte, aceștia la rândul lor se folosesc de metodele de acțiune inventate cu mare pricepere de el, are tendința de a avertiza despre pericole, de a-l convinge pe partener să nu facă acțiuni negândite, dar s-ar simți nefericit alături de un om pe care nu trebuie să-l convingi să nu facă ceva, căci în adâncul sufletului dorește să se înfrunte cu soarta, să riște.

6. Are tendința de a acoperi cu vălul nedefinitului limita clară dintre conștient și inconștient, în activitatea sa practică e secretos și precaut, niciodată nu-și dă acordul total chiar dacă știe că poate duce ceva la bun sfârșit, nu-i place să ceară sau să se târguiască, un bărbat de acest gen nu va forța niciodată desfășurarea evenimentelor în relația sa cu femeile, își păstrează demnitatea și reușește să li se strecoare în suflet.

7. E capabil să acționeze just în situațiile cele mai imposibile, unde nu se potrivesc nici un fel de doctrine și concepții, nu consideră din principiu necesar să respecte nici un plan dinainte stabilit, reflectează din timp la zeci de procedee posibile, dar acționează sub imperiul intuiției, al sentimentelor și emoțiilor, consideră necesar să introducă în acțiunile sale un element de mister, uneori surprinde prin caracterul neașteptat al faptelor sale, face și ceea ce e îngăduit, dar și ceea ce în concepția curentă nu e cazul să se facă în situația lui, nu suportă reglementarea meschină a acțiunilor, consideră că nu există o știință universală a vieții, există numai împrejurări și personalități.

8. Cercetează acele premize spirituale care fac din om o personalitate și asigură unitatea societății, îi este apropiată devisa lui Socrate „Cunoaște-te pe tine însuși”, îl preocupă nu atât atitudinea oamenilor față de ceilalți, cât atitudinea față de ei înșiși, consideră că omul nu găsește fericirea nu fiindcă nu ar dori-o, ci fiindcă nu știe în ce constă, adesea se interesează de istorie, se lasă impresionat de figurile marilor ei personalități, ale căror glasuri le aude sau mai exact le creează prin forța fanteziei sale,

după pilda glasurilor care au inspirat-o pe Jeanne D'Arc, pentru el noțiuni ca patria, datoria, misiunea nu sunt vorbe goale, îl caracterizează spiritul nostalgic.

9. Alcătuiește din acțiunile izolate ale oamenilor un fel de model dinamic, în general le știe pe toate dinainte, dacă nu ar avertiza despre neplăceri din timp s-ar simți un om de prisos, adesea pune întrebări interlocutorului doar din politețe, știind dinainte ce răspunsuri va primi, e un maestru al dialogului, de obicei acordă partenerului posibilitatea să vorbească și intervine doar la momentul oportun, înțelege psihologia oamenilor, prezice acțiunile, faptele lor.

10. Nu e sigur că lumea obiectivă poate fi cunoscută, dar e sigur de capacitatea sa de a se descurca în orice situație, idealul său este omul de acțiune, dar el preferă să fie lăsat în pace; „eu știu azi neîmndoelnic cine sunt și ce voi deveni”; știe exact valoarea laudelor și niciodată nu se lasă înșelat de banalități.

11. Ca toți oamenii cu adevărat siguri de sine e modest, preferă roluri secundare, se comportă calm și reținut, adesea își ascunde modestia sub masca îngâmfării, are o înfățișare serioasă și concentrată, e cu totul adâncit în gândurile sale, adesea e tăcut, neprietenos, chiar mormăie, ochii săi nu reflectă nimic din ce se întâmplă în jurul său și nu reacționează la comportarea celor prezenți sau la schimbările din atmosfera din jur, caută să păstreze independența și să nu fie dependent de sentimente: are mici curiozități, se spală adesea pe mâini, nu poartă ceas și se descurcă de minune fără el.

12. Iată cum descrie pe cavalerul viselor sale studenta Laima („Caesar”): „Trebuie să fie frumos și trist, ochii mari și melancolici, tăcut, nu face complimente și de aceea pare inaccesibil, îl chinuie zeci de probleme, care, după părerea mea nu merită atenția, pe mine mă atrage tristețea lui, seriozitatea lui, încerc să-l înveslesc, să-i ridic moralul, să-i fac o bucurie, dacă la serată e prezent un astfel de băiat, eu nu mă plictisesc” - iată descrierea lui „Balzac” care este constant în sentimentele lui, nu-i plac aventurile, își dorește dependența totală de iubitul exigent.

INTP- Gânditorii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Le plac teoriile și ideile abstracte
- Caută adevărul - vor să înțeleagă analizând motivele ascunse și principiile de funcționare
- Apreciază cunoștințele și competența mai mult ca orice
- Independenți și originali, uneori excentrici
- Lucrează cel mai bine singuri, apreciază autonomia
- Nu au dorința de a urma sau conduce
- Nu le plac detaliile
- Nu sunt interesați în latura practică a muncii lor
- Au standarde ridicate pentru performanță pe care și le aplică și lor
- Orientați spre viitor
- Creativi
- Ingenioși și scriitori
- Trăiesc în general în mintea lor și pot părea detașați și neimplicați față de oamenii din jur.

INTP au abilitatea de a genera și analiza teorii și posibilități și de a le dovedi corecte sau greșite. Au foarte multă intuiție și sunt gânditori excepționali. Au abilități excelente de a argumenta și de a analiza. INTP caută claritatea în lume, iar abilitățile lor înnăscute le permit să clarifice foarte multe

lucruri. Sunt foarte fericiți în cariere care le oferă autonomie, în care pot lucra singuri. Scopul lor este să descopere adevărul mai degrabă decât o aplicabilitate practică a muncii lor.

Posibile cariere pentru INTP:

Oameni de știință – în special fizică, chimie

Fotografi

Foarte buni în alcătuit planuri și strategii

Profesori universitari

Matematicieni

Ingineri

Cercetători

Specialiști în calculatoare

Judecători

ISFJ (Dreiser, custode)

1. Oamenii au de regulă încredere în el și nu fără motiv, nu-i place să profite de relațiile amicale pentru treburi: prietenia contează la el mai mult decât orice altceva. Este politicos, are tact, un simț artistic subtil și știe să-l aplice, știe fără greș cine pe cine nu iubește, cine spre ce tinde, cine pe cine influențează și cu ce, el nu are sentimente incomplete, el sau iubește și atunci e gata să facă orice pentru omul respectiv, sau urăște și atunci e greu să-l convingi.

2. Celor care nu-l cunosc li se pare o fire reținută, chiar ursuză și un om sec, el de regulă manifestă răceală și imparțialitate, nu știe să se distreze singur, îi plac oamenii cu o fire veselă, care știu să glumească, care sunt în stare de o păcăleală grozavă, în tovărășia lor parcă se simte și el mai vesel, își subordonează propriile emoții stărilor sufletești ale altora, între cei veseli este vesel, între cei supărați e supărat.

3. Arareori discută probleme importante, dirijează raporturile cu ceilalți nu atât prin cuvinte, cât cu ajutorul intonației și privirii, nu-l privește pe interlocutor drept în față de parcă i-ar fi teamă să-l pârjolească cu privirea.

4. Îl caracterizează în prea mică măsură trufia și cu atât mai puțin ambiția, nu se laudă, adesea cariera îi este indiferentă, nu-l interesează ce părere au despre el oamenii străini, dar este de cele mai multe ori un truditon conștiincios și de nădejde, are un simț dezvoltat al datoriei și pretinde altora același lucru, știe să supună pe oameni propriei sale voințe, dacă aceasta o cer interesele familiei, ale cauzei, firea lui poate fi adesea caracterizată ca severă, știe să concentreze eforturile sale și ale altor oameni pentru atingerea scopului comun și să ducă la bun sfârșit printr-un efort susținut tot ce și-a propus.

5. Compară mereu realitatea cu idealul și adesea preferă pe acesta din urmă, critică oamenii, moravurile, societatea, adesea se caracterizează prin judecățile sale aspre, discută cu accente critice acțiunile oamenilor într-un cerc restrâns, de obicei ține minte și binele și răul, consideră necesar să exprime aceste aprecieri, prețuiește prietenia și nu iartă trădarea.

6. Este precaut, îi vine greu să se decidă la schimbări radicale în viața sa: să-și schimbe domiciliul, să-și apropie un nou prieten, să se ocupe cu o treabă nouă; e foarte îngrijit și pretențios.

7. Când se află într-un anturaj nou este un om liniștit și modest, ascultă și observă dacă există vreo posibilitate de a câștiga bunăvoința celor prezenți, de a-i determina să accepte idealul său propriu al raporturilor dintre oameni, dacă această posibilitate nu există, va continua să tacă sau poate chiar pleacă. Când se află printre oamenii săi este activ, vorbăreț, „ai lui” sunt cei care au acceptat normele lui etice.

8. Atunci când este vorba despre familie, despre o colectivitate caută să creeze în primul rând un spirit de ajutor reciproc, un colectiv de oameni ce gândesc la fel, care se înțeleg reciproc prin jumătăți de cuvânt, consideră că încrederea reciprocă este condiția esențială a succesului, de aceea acordă o importanță colosală problemelor morale, chiar și în mărunțișuri, fiindcă o minciună mică generează o mare lipsă de încredere, adesea proclamă idealurile raporturilor umane, vorbește cu entuziasm despre aceea cum ar trebui să fie oamenii, despre familia unită reușită, despre fericirea care se sprijină pe dragoste și încrederea unuia față de celălalt.

9. Consideră că omul are dreptul asupra sentimentelor sale, asupra propriilor dorințe și simpatii și antipatii, se pronunță împotriva prefăcătoriei, a tendinței de a trece peste raporturi neplăcute, propăvăduiește respectul față de sine, e revoltat de tot ce este tulbure, lipsit de armonie, nedefinit, e împotriva nesiguranței și a lipsei de voință.

10. Ii este străină libertatea sexuală, păstrează fidelitatea conjugală din respect pentru sine, o femeie aparținând acestui tip nu poate suporta ideea că există undeva un bărbat care a „posedat-o”, în dragostea dinainte de căsătorie e schimbător, căci nu poate să continue raporturi care au devenit intolerabile, nu-i plac cei care nu sunt în stare să iubească, primul se decide să se despartă, deși nu manifestă inițiativă în apoierea de celălalt, e în stare să se ducă până la celălalt capăt al lumii după iubire.

11. E un rafinat, se îmbracă foarte elegant și original, principalul este să-și placă sie însuși, fiecare lucru al său trebuie să se apropie de perfecțiune, un lucru cât de cât zgâriat sau rupt pierde în ochii lui orice valoare, e ușor să-l acuzi de atașament exagerat față de obiecte, suportă greu sărăcia, e foarte pretențios în ce privește corectitudinea limbajului, femeile de acest tip se îmbracă destul de extravagant și chiar provocator, îi place să dăruiască lucruri utile și nu e zgârcit în această privință, dar numai din proprie inițiativă, când celălalt începe să-i ceară cu insistență un obiect se desparte de el cu greu, fixează termenul de înapoiere și nu se rușinează să amintească despre aceasta.

12. Adesea e reținut, asociabil, necomunicativ, are o atitudine independentă, bănuitoare, e foarte susceptibil, trăiește într-o lume de sentimente puternice și adânci, a unei mari iubiri față de bine și o mare ură față de ce consideră că e rău și nu ascunde aceasta.

13. E sensibil la suferința celuilalt, are tendința de compasiune, boala, neplăcerile celuilalt îl domină cu totul și în acele momente nu e în stare să se gândească la altceva și cere și de la alții un devotament similar, nu importă faptul că nu e în stare să ofere un ajutor real.

14. Nu exteriorizează niciodată mânia sau ura, se va comporta deosebit de politicoș și mândru, numai un prieten bun îl poate surprinde ciufulit sau neglijent, e întotdeauna „încheiat la toți nasturii”, mobilizat sufletește, e extrem de intolerant față de neglijență, dezordine.

15. Acasă păstrează o curățenie și o ordine ideală, face adesea curat, trăiește după principiul „casa mea e castelul meu”, când vine acasă trebuie să găsească asemenea condiții încât să dispară oboseala, nu distinge ordinea de frumusețe, consideră că lucrurile trebuie așezate frumos nu oricum, consideră drept una din calitățile principale ale partenerului să fie pus la punct în ce privește îmbrăcămintea și aspectul exterior, îl învață să fie ordonat, dar nu bruscându-l, ci prin exigență treptată.

16. Ii vine greu să determine talentele, capacitățile reale ale oamenilor de aceea are o abordare egalizatoare a acestora, pretinde de la toți același lucru, uneori subapreciază pe cei din jur, alteori îi supraapreciază, urăște pe cei care împart oamenii în caste, îl supără dacă cineva vrea să afle priceperea lui, talentele sale potențiale sau se laudă față de alții cu propriile sale talente.

17. Îl bucură dacă alții au o atitudine pozitivă față de el, un zâmbet poate să facă să-i dispară jignirea, uită de ce a fost dacă celălalt manifestă bunăvoință față el, poți destul de mult timp să-l apropii sau să-l îndepărtezi, nu poți să-l refuzi, așa procedează dualul său: promite, mai minte, mai răsucește, ocupând întotdeauna o poziție avantajoasă pentru el.

18. Poate să-și planifice munca pe puncte, dar adesea nu reușește să-o îndeplinească deoarece planul nu e realist. Îl caracterizează cuvântul „datorie”: e în stare să spele podeaua având febră, fiindcă trebuie să fie curat în casă, nu e întotdeauna clar față de cine și-a asumat această obligație, el însuși crede că față de cei apropiați. Curățenia începută sâmbătă poate dura până duminică dimineața, el are o anumită tendință de a se sacrifica.

19. Este muncitor, conștiincios, plin de străduință și dârzenie, preferă munca pe care o poți face repede și de ale cărei rezultate te poți bucura, are mereu impresia că rămâne în urmă, deși ceilalți îl consideră punctual, necesitatea de a executa o lucrare într-un termen dat îl energizează.

ISFJ – Îngrijitorii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Adună cantități mari și valoroase de informații despre oameni
- Un simț ascuțit al observației orientat spre emoțiile și reacțiile oamenilor
- memorie excelentă pentru detaliile importante
- Sunt pe aceeași lungime de undă cu mediul inconjurător - un excelent simț al spațiului
- Sunt de încredere și duc la capăt munca începută.
- Muncesc mult ca să vadă treaba terminată
- Stabili, practici și cu picioarele pe pământ, nu le plac teoriile abstracte și fanteziste
- Nu le place să facă lucruri lipsite de sens pentru ei
- Sunt orientați spre nevoile oamenilor
- Au înțelegere și sunt politicoși
- De multe ori pun nevoile altora mai presus de cele proprii
- Învață cel mai bine atunci când pun în practică ceva
- Le place ordinea și organizarea
- Își iau responsabilitățile în serios
- Nu le place conflictul și confruntarea

ISFJ sunt interesați de ceea ce simt oamenii și sunt pe aceeași lungime de undă cu ei. Le place să aibă ordine și organizare în jur. Ideal, ISFJ își vor folosi abilitățile de a observa oamenii pentru a afla ce nevoi au și își vor folosi felul organizat de a fi pentru a crea un mediu sau un plan pentru a obține ceea ce oamenii vor.

Posibile cariere pentru ISFJ:

Decorațiuni interioare

Designeri

Administratori sau manageri

Asistenți

Consilieri/Ajutor social

Bibliotecari

Patroni de magazine

Funcționari

ISFP (Dumas, mediator)

1. E un realist și pragmatic, înțelege bine interesele oamenilor și ține seamă de ele, luând decizii în orice problemă consideră că oamenii nu sunt în stare să acționeze împotriva propriilor lor interese, orice declarații ar face, de aceea are o atitudine ironică față de cuvinte bombastice și comportări nefirești, își bate joc de ele (Hašek), se orientează către valori simple, care inspiră încredere - familia, casa, prietenii, acele mici bucurii și plăceri pe care le aduc, se ghidează calm după cursul vieții așteptând ca el să-i sugereze încotro să o apuce în continuare.

2. Lumea îl iubește pentru firea blândă, surâsul cald și glumă, știe să aducă bucurie oamenilor, partea lui forte este capacitatea de a dirija stările emotive ale altor oameni, are reacții emoționale foarte rapide, conștiente, îndreptate înspre studierea și schimbarea stărilor emotive ale celor din jur, aceasta este motivația numeroaselor glume, la care renunță foarte repede atunci când observă că sunt ne la locul lor, în el se produce un proces permanent de creație emoțională, căutarea unor variante cât mai eficiente care să-l dinamizeze pe partener, controlează cu pasiune deosebită dispoziția celor apropiați.

3. Urmărește cu atenție timpul, își aduce bine aminte de date, femeia care aparține acestui tip își va aduce aminte și la nunta de aur de ziua și ora primei întâlniri, de data depunerii actelor la oficiul de stare civilă; uneori îl chinuie sentimentul că e neputincios față de scurgerea timpului, față de cotiturile și schimbările destinului, nu-i place să promită, fiindcă știe că pe urmă acestea vor veni la un timp nepotrivit și promisiunea ar putea deveni de neîndeplinit din cauza aglomerării unor sarcini, dacă celălalt insistă, el răspunde: „Nu pot să vă promit, dar mă voi strădui”.

4. Are inclinație pentru tot ce e simplu, firesc, îl definește spiritul practic, care așează latura materială a vieții deasupra valorilor spirituale, un atașament față de tradiții și în același timp neîncrederea față de tot ce e neobișnuit, pasiunea pentru cămin ca simbol al independenței personale, îl atrag nu atât ideile abstracte cât latura folositoare a lucrurilor, nu generalizările teoretice, ci îndemnul la acțiune care ar duce nemijlocit la un rezultat concret; reținerea și stăpânirea de sine care îl caracterizează se pot transforma într-un moment greu într-o exaltare încrâncenată.

5. Resimte cu rafinament natura, arta, știe să fixeze în memorie și să reproducă stări emoționale și sentimente trăite o singură dată, sunetele, culorile, mirosurile se sedimentează la el în senzații ce rezistă timpului, un sunet, un miros accidental pot trezi în memoria lui întregi tablouri. „Dumas” este în stare să creeze imagini care să trezească sentimente, dar e incapabil să le analizeze: în sufletul lui se luptă stoicul lucid cu liricul răzvrătit.

6. E un fatalist, crede în rolul întâmplării, al norocului, consideră că viața e guvernată de destin, adesea crede în semne prevestitoare. Atunci când predomină această stare sufletească devine pasiv, lipsit de inițiativă, odată ce nimic nu depinde de el, de ce să te mai agiți: așteaptă cu întristare bătrânețea sau neplăcerile; această stare, ca și următoarea, sunt manifestări ale lipsei de dualism a lui „Dumas”.

7. „Pot fi un Iăudăros, un fanfaron”; în viața oricărui om există momente în care el se revoltă împotriva controlului social asupra sa, într-o asemenea stare de spirit dintr-un om modest, calm, care condamnă afecția, poza „Dumas” se transformă într-un încrezut, un fanfaron și un impertinent; în asemenea clipe îți vine greu să crezi că e un introvertit, în loc să caute cu anxietate să discearnă contururile viitorului el alege soluții riscante, provoacă destinul. „Dumas”- fanfaronul se folosește adesea de presingul emoțional pentru a crea și a menține o stare de permanentă ciocnire și contradicție a intereselor în care se simte ca peștele în apă.

8. Există reprezentanți mai mult sau mai puțin sociabili ai acestui tip, însă în nici una din aceste cazuri nu prea poți să ți-l imaginezi ca un orator pe tribună, mulțumită unei prezențe plăcute,

atrăgătoare, zâmbetului nelipsit de pe buze el provoacă simpatia celor din jur, e adesea acostat pe stradă cu diverse întrebări, dar nu zâmbește unei persoane față de care manifestă antipatie.

9. Remarcă întotdeauna altercațiile și contradicțiile dintre oameni, fiindcă subliniază interesele fiecăruia, însă nu-i place să ia partea cuiva, de cele mai multe ori caută să-i împace, e un maestru al diplomației de luntre, preferă să se lămurească cu calm în chestiunile aflate în discuție, fără izbucniri emoționale, sprijinindu-se pe fapte, îi este contraindicat să țipe, să facă scandal, căci atunci când ajunge să strige își pierde demnitatea, autoritatea.

10. Sociabil, aparent întotdeauna într-o dispoziție bună, optimistă, cald, grijuliu, cu fața zâmbitoare, își ascunde adevăratele sentimente, îi place foarte mult să facă vizite, primește musafiri cu un deosebit devotament, e nevoit să se îngrijească de mâncare, de confort, ceea ce îi răpește mult efort, ceea ce are uneori drept consecință că nu mai dorește să invite la el, îi plac ieșirile în mijlocul naturii cu un grup întreg de oameni interesanți, dar nu de mare durată: îl sperie condiția lipsei de confort.

11. Nu-i place să ceară sau să pretindă să i se facă vreun serviciu, își satisface toate nevoile cu propriile forțe, explicând aceasta prin faptul că îi e incomod, dar această explicație ascunde refuzul de a se simți obligat față de cineva, nu-i place să se afirme până nu e nevoie de el, caută să nu ajungă nici în rândul frunțașilor, nici al codașilor, nu-i place să concureze, să spună „nu”, întrerupe cunoștințele nedorite, de aceea se teme de oamenii „lipicioși,, are nevoie de un om care în nici o împrejurare nu intră în conflict, ci mai degrabă pleacă trântind ușa.

12. Ia în considerare comoditatea celorlalți, e atent la problemele prietenilor săi, începând de la aceea dacă sunt sături și terminând cu apărarea drepturilor și intereselor lor; îi vine greu să ceară pentru el și ușor să ceară pentru prieteni, se hotărăște cu greu să cumpere lucruri pentru sine și cu ușurință ajută pe omul apropiat, chiar împrumutând de la alții, pentru ca să facă cumpărături mai mari are nevoie de aprobarea partenerului, obținând-o, e încântat.

13. Întrevede mai bine dificultățile și pericolul decât perspectivele strălucitoare, această împrejurare îi limitează inițiativa, nu se hotărăște să întreprindă ceva nou fără aprobarea dualului, are spirit de inițiativă numai pe propriul său teritoriu, nu-i place dacă altul se amestecă în bucătăria lui, prezintă numai rezultatele, nu suportă să i se critice metodele și faptele, preferă să ajungă la o înțelegere pe cale neoficială, nu-i place să acționeze pe căi oficiale, cedează acest lucru partenerului.

14. Uneori ajunge la concluzia că partenerul sau toți colaboratorii nu sunt suficient de activi, atunci e în stare să descarce asupra lor supărarea sa, uneori e gata să-l zgăltâe pe dualul său pașnic și puțin inert, pe „Don Quijote”, alteori de-a-dreptul îl imploră „ia înfurie-te și tu odată!”

ISFP – Artiștii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Foarte conștienți de mediul ce îi înconjoară
- Trăiesc în prezent
- Le place un ritm mai domol și oportunitatea de a savura momentul
- Loiali și credincioși ideilor și oamenilor importanți pentru ei
- Individualiști, fără dorința de a conduce sau de a urma pe cineva.
- Iau lucrurile în serios, deși de multe ori par a nu le lua
- Tăcuți și rezervați cu excepția oamenilor pe care îi cunosc foarte bine
- Un simț estetic foarte dezvoltat
- Le place să fie originali și nonconformiști

- Nu le plac programele stricte
- Au nevoie de spațiu și libertate de desfășurare
- Nu le plac activitățile de rutină, dar le fac dacă e nevoie.

Tipul ISFP are nevoie de o carieră care e mai mult decât o slujbă. Cariera lor trebuie să corespundă cu valorile și convingerile puternice pe care le au. Din moment ce le place să trăiască în clipa prezentă și să savureze clipa, nu se descurcă prea bine în medii cu ritm foarte dinamic. Au nevoie de spațiu și timp ca să funcționeze în mod natural. Dacă abilitățile lor naturale sunt puse să lucreze, pot găsi un minunat artist în ființa lor. Aproape toți marii artiști din lume au fost ISEP. Pentru că ISEP este foarte sensibil la sentimentele oamenilor și reacțiile lor, iar valorile proprii îi îndeamnă să ajute oamenii, cei din tipul ISEP sunt consilieri și profesori înnăscuți.

Posibile cariere pentru ISFP:

Artist
 Muzician / Compozitor
 Designer
 Lucrul cu copii mici
 Profesor
 Psiholog
 Veterinar
 Pediatru

ISTJ (Maxim Gorki, inspector)

1. Știe să aleagă în mod inteligent și exact cel mai bun din sistemele, abordările existente, manifestând în aceasta intransigență care ajunge până la încăpățănare, se luptă pentru implementarea lui, refuză categoric tot ce nu adaugă nimic la el, aduce acest sistem până la starea ideală, te poți întru totul bizui pe el în ceea ce el privește realizarea sistemului, chiar dacă el e schimbător, evită improvizarile, se pregătește cu grijă pentru luare de cuvânt, referat, orice lucru de răspundere.

2. Niciodată nu disperă și nu se lasă stăpânit de iluzii, e întotdeauna la fel de egal, calm, logic, este un om modest, nu are înclinații spre divagări fanteziște și nici la alții nu-i place îngâmfarea intelectuală și sentimentalitatea deșartă, acordă importanță amănuntelor, știe să le generalizeze și să tragă concluzii, avertizează pe ceilalți împotriva unei explicații simpliste a legilor existenței doar prin factori generali, integrali, neluând în considerare factorul uman, individul.

3. Are tendința de a analiza profund probleme înguste, stabilește cu grijă legătura lor cu cele studiate anterior, știe să aplece urechea la ce spune interlocutorul său și să deducă chiar și din relatări fragmentare esența celor expuse, simte starea de spirit a interlocutorului, adesea se pricepe să asculte pe doi deodată; are o normă înaltă a solitudinii, citește puțin, dar meditează mult, aceasta este starea sa preferată, întotdeauna găsește aplicarea practică a cunoștințelor, acțiunile sale par paradoxale și imprezibile celor care nu știu să înțeleagă până la capăt situația, vede ieșirea acolo unde alții nu o remarcă.

4. Este destul de închis și discret, nu-i place să se afle în centrul atenției, în relațiile cu oamenii e delicat și discret, dar resimte totuși nevoia de ascultători, prin consecvența în realizarea propriului sistem trezește admirația oamenilor, atunci când vede ceva clar, corect, iar alții văd greșit, el devine agresiv; este încăpățânat, nu acceptă compromisuri, ca șef este inclinat să strângă șurubul, are tact, simte oamenii, dar îi privește ca instrumente, simpatiile și antipatiile personale nu-l influențează, importante sunt rezultatele, subordonează morala logicii.

5. E dârz, fără capricii, știe să se stăpânească, nu cheltuiește timpul cu treburile casnice, preferă să-și ascundă senzațiile: foamea, oboseala, durerea, frica (copilul bolnav nu suspină pentru a nu o traumatiza pe mama lui), muncește calm, sigur și sistematic, fără căderi și elanuri.

6. Nu-și ascunde preferințele, uneori se pare că le demonstrează în mod expres, nu lasă să treacă neobservată nici o persoană de sex opus; apreciază sentimentele celor din jur numai după manifestările lor exterioare, cum se uită partenerul la el, cum vorbește cu el, de aceea greșește destul de ușor, și ia drept sentimente ale partenerului dorința sa de a fi iubit, e conștient de acest fapt, de aceea e neîncrezător și bănuitor.

7. De regulă e ambițios, caută să dețină un anumit post, să ocupe o anumită poziție în societate, în ierarhia funcțiilor, dar în aceasta îl împiedică adesea firea sa închisă, timiditatea; pune la suflet atât aprecierea, cât și critica, trăiește dureros insuccesele, dar preferă să nu se exteriorizeze în această privință, având un sentiment acut al dreptății, e exigent față de sine și de ceilalți, simpatiile sale sunt constante și profunde deși puțin numeroase, nu suportă familiaritatea, pe oamenii agresivi și batjocoritori, deși nu intră în polemică cu ei.

8. Il irită în dispută oamenii tăcuți, pentru el importantă este informația, dacă nu o obține, devine bănuitor, adesea poți auzi de la el reproșul „De ce nu-mi spui nimic?” are nevoie ca să fie ajutat să-și împartă timpul, să i se creeze o dispoziție pentru lucru, înaintea unei luări de cuvânt importante e uneori util pentru el să asculte o anumită piesă muzicală.

9. E extrem de inventiv în descoperirea unor noi forme ale obiectelor, poate fi un bun artist, meseriaș, designer, creator de modă, îi place să facă cadouri, dar nu cu ocazia unor aniversări, care se fac din obligație, are grijă ca partenerul său să aibă tot ce-i trebuie, se îmbracă foarte modest, logic, dar pe partener caută să-l îmbrace foarte elegant, chiar luxos, să-l facă remarcat, și o face ca paravan pentru propria sa fire introvertită; bărbații poartă barbă pe care când o lasă, când o tund.

10. E înclinat să creeze pe un anumit teritoriu un spațiu închis al unor lucruri personale, în care fiecare lucru își are locul său, nu-i place dacă cineva se amestecă în această lume, de exemplu dacă îi mută lucrurile dintr-un loc în altul, fiindcă prin aceasta se tulbură armonia, acasă la el este de obicei o ordine ideală, hainele și le împarte foarte strict în haine de purtare și de ieșire în oraș, pâinea, salamul tăiate oricum îl irită.

11. Gândirea sa e foarte logică, consecventă, luând cuvântul, pune întrebări celor de față și apoi răspunde el însuși la ele, apreciază tot ce observă multilateral și în expresie numerică, cantitativă, după părerea sa orice om posedă un anumit sistem de vederi, dacă acesta nu se potrivește cu al lui îl dezaprobă, dă dovadă de multe ori de pedantism.

ISTJ – Soldații

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Prețuiesc tradiția, siguranța și liniștea sufletească
- Sunt dispuși să muncească mult și pe o durată lungă de timp pentru a-și îndeplini datoriile
- Lumea se poate baza pe ei
- Loiali și credincioși
- Stabili, practici și cu picioarele pe pământ
- Preocupați de familie
- Nu le place să facă lucruri care nu au sens pentru ei
- Nu le plac teoriile decât dacă au aplicabilitate practică
- Lideri naturali
- Preferă să muncească singuri, însă pot lucra și în echipă dacă e nevoie
- Spirit ascuțit al observației, acumulează informații prin simțuri și le țin minte
- Au un interior bogat și plin de informații care îi ajută să înțeleagă problemele pe care le întâlnesc în viață
- Respect profund pentru fapte și informații concrete
- Iau decizii obiective, aplicând un raționament logic
- Nu le place schimbarea decât dacă li se arată un beneficiu concret
- Au o părere foarte clară despre cum trebuie făcute lucrurile
- Le plac mediile ordonate
- Au standarde foarte înalte pentru comportamentul propriu și al celor din jur
- Nu pot înțelege ușor sentimentele oamenilor din jur
- Capabili să facă aproape orice dacă își propun.

ISTJ au o trăsătură care îi pune în avantaj când vine vorba de realizări - PERSEVERENȚA. Pot face aproape orice își propun, totuși, există domenii în care se vor descurca mai bine și mai natural. Oriunde e nevoie de abilități organizatorice și de putere de concentrare pentru a crea ordine și sisteme.

Posibile cariere pentru ISTJ:

Administratori, manageri, directori
Contabili
Polițiști sau detectivi
Judecători

Avocați
Doctori/dentiști
Programatori/specialiști în calculatoare
Lideri militari

ISTP (Jean Gabin, maistru)

1. E o fire încăpățânată, rezervată, aproape întotdeauna la fel de rece și misterios, foarte practic și eficient, preferă „micile pietricele ale experienței cotidiene în fața norilor cumulativi ai teoriilor abstracte”, știe oriunde să se aranjeze confortabil, își cunoaște interesele și le va apăra neabătut, nu vrea să depindă de nimeni.

2. Aceasta este fațada, iar în spatele ei se ascunde de obicei o fire destul de poetică, ușor de rănit și de aceea în mod deosebit de mândră, o inimă sensibilă, vrea să fie cel mai iubit, nu suferă să fie tratați toți la fel, poți să dobândești recunoașterea de către el numai prin sentimente sincere, va veni fără ezitare în ajutor dacă ochii și intonația respectivului arată că are mare nevoie de acesta, că el e foarte necesar omului respectiv.

3. Mișcările sale sunt calme, precise, foarte reținute, privit din afară s-ar părea că rezultatul obținut e întotdeauna mai mare decât eforturile depuse, îl caracterizează îndârjirea liniștită în vederea ducerii la bun sfârșit a tot ce a început, o răspundere interioară față de o cauză și modestia, în atitudinea față de muncă nu face mare vâlvă, după cum și sentimentele și le manifestă fără emfază, la început pare că face totul lent, neglijent, dar cu încetul începi să observi că încetineala lui reflectă ritmul general al vieții. Este o îmbinare între descătușare și armonie.

4. Nu este un „Don Quijote”, nu va lucra fără scop, este un inventator înnăscut, dar nu se grăbește să-și implementeze ideile, până nu se vor maturiza împrejurările în vederea unui profit maxim, se laudă cu capacitatea sa de a nu face nimic fără câștig, îi place foarte mult confortul, dacă întreprinde ceva împreună cu altul totul se va aranja pe neobservate în așa fel ca să-i fie avantajos lui, în sfera lui de acțiune totul este aranjat pentru condiții ideale de muncă și odihnă.

5. Dacă nu este alături dualul său „Tom Sawyer”, poate face impresia unui leneș și flecar, vorbește mult și nu face nimic, parcă așteaptă ceva, el într-adevăr așteaptă strigătul de ajutor, nu va face nimic fără un scop, iar scopuri nu știe să-și inventeze, numai entuziastul înflăcărat „Tom Sawyer” posedă acea cheie care poate declanșa mecanismul precis și infailibil al lui „Gabin”, atunci „Gabin” va constata bucuria pe care o produce prin munca sa, în ce privește dorința sinceră din partea celuilalt el o va înțelege pe baza unor intonații care îl mobilizează în mod automat, iar dorințele și bucuria le exprimă cel mai bine „Tom Sawyer”, care este un mare specialist în a descoperi talente și a se entuziasma pentru ele.

6. Porunca ca o formă de adresare pentru el nu există, nu reacționează la comenzi, procedează așa cum crede de cuviință și de obicei se întâmplă ceea ce a vrut el, nu prea știe să ceară, îi vine mai ușor să oblige pe om să facă ce trebuie.

7. În dragoste e foarte neîncrezător și precaut, numai „Tom Sawyer” e în stare să topească gheața reținerii sale, și aceasta datorită procedelor amețitoare de manifestare a simpatiei care uneori depășesc buna cuviință, istoria dragostei lor se desfășoară prin manifestări furtunoase ale sentimentelor lui „Tom Sawyer” însoțite de mormăitul neîncrezător al lui „Gabin”, un rol mare îl joacă atingerea. „Gabin” e foarte sensibil la asemenea forme de pipăit, felul în care atinge el pe cineva și cum, cui îi permite să se atingă de el este prima dovadă a atitudinii sale față de persoana respectivă.

8. E importantă și intonația, expresia feței în timpul dialogului, nu-i place maniera moale, dezlănătă de a vorbi cu el, nu-i plac intonațiile sceptice și expresia acră a feței.

9. Caută să atragă atenția persoanei care îl interesează printr-o glumă sau o observație temerară, dar nu jignitoare, iar apot se arată perfect indiferent.

10. Îl caracterizează emotivitatea reținută, tendința de a masca trăirile sufletești în spatele unei măști de răceală și inaccesibilitate, datorită căreia le împrumută rafinament și expresivitate, e impasibil în orice împrejurări, dar rămâne rece și inaccesibil în mod diferențiat, când iubește nu se grăbește să-și manifeste sentimentele față de dualul său cam ușuratic „Tom Sawyer”, e foarte gelos și neîncrezător, are o frică extraordinară ca nu cumva sentimentele sale să fie luate în derâdere, cu cât este mai singuratic cu atât este mai greu accesibil.

11. În situații de pericol cu încăpățănare nu se teme de nimic, se apropie calm de focarul pericolului, aceasta este mișcarea sa cea mai caracteristică, să se îndrepte drept spre adversar, rezistă acela care este mai tare (aceasta este poza cea mai tipică a actorului Jean Gabin), încăpățănarea, refuzul concesiilor, sentimentul adânc al dreptății care e de partea lui, curajul.

12. E greu să fie convins, poate să nu continue altercația, dar rămâne la părerea sa, dreptatea sa nu demonstrează prin cuvinte ci continuând imperturbabil să facă ce a început, adeseori face dovada unei deosebite măiestrii diplomatice, reușind să evite conflictul, căci știe că conflictul odată început, îi va veni foarte greu să facă compromisuri.

13. E un esthet, îi place să citească și să mediteze la frumusețea lumii dimprejur, îi plac stările sufletești armonioase, reține în memorie sunetele, culorile, mirosurile, dar reține și mai intens trăirile neplăcute, se bazează totalmente pe gustul său, disprețuiește moda și consideră că fiecare om trebuie să aibă ceva propriu, individual, apartamentul trebuie să fie plăcut și frumos, acesta este pentru el același lucru, într-un mediu neplăcut se simte prost.

ISTP – Mecanicii

În general se regăsesc în următoarele caracteristici:

- Interesați de cum funcționează lucrurile
- Nu le plac mediile foarte rigide și organizate; se vor plictisi
- Adună constant informații despre mediul înconjurător
- Au o abilitate excelentă de a aplica logica și raționamentul în imensa lor bază de informații și de a afla astfel cum funcționează lucrurile
- Învăță cel mai bine practic
- Nu le plac teoriile abstracte dacă nu văd aplicarea lor practică
- Sunt orientați spre acțiune
- Se concentrează pe prezent mai degrabă decât pe viitor
- Le place varietatea și experiențele noi
- Foarte practici și realiști
- Pot găsi rapid soluții la probleme
- Fixați pe rezultate; vor să vadă rezultate imediate
- Relaxați și flexibili în jurul altor oameni
- Își asumă riscuri și le place acțiunea
- Independenți și hotărâți – nu le plac angajamentele
- De obicei au multă încredere în forțele lor.

Tipul ISTP are nevoie de un stil de viață cu multă libertate și autonomie fără prea multe presiuni externe și reguli. Înclinația lor naturală este spre găsirea de soluții practice și folosirea raționamentelor pentru a vedea cum funcționează lucrurile.

Posibile cariere pentru ISTP:

Antreprenori
Polițiști
Programatori
Ingineri

Mecanici
Piloți, șoferi, motocicliști
Atleți

La dorință propuneți subiectului cercetat și varianta online al M.B.T.I.

<https://www.16personalities.com/ro/test-de-personalitate-gratuit>

The screenshot shows the homepage of the 16Personalities website. The browser address bar displays the URL <https://www.16personalities.com/ro/test-de-personalitate-gratuit>. The website header includes the logo for 16Personalities, navigation links for 'Test de personalitate', 'Tipuri de personalitate', and 'Contact', and a language selector for 'Română'. The main content area features a large green banner with the text 'Test de personalitate gratuit' and 'NERIS Type Explorer®'. Below the banner are three colored boxes with icons and text: a clock icon for 'Îți va lua mai puțin de 12 minute.', an hourglass icon for 'Răspunde onest (chiar dacă nu îți place răspunsul).', and a crossed-out face icon for 'Încearcă să nu dai răspunsuri „neutre”.'. Below these boxes is a statement 'Vi se pare dificil să vă prezentați altor persoane.' followed by a Likert scale with seven circles. The first circle is green and labeled 'Ești de acord', and the last circle is purple and labeled 'Nu ești de acord'.

Test de personalitate gratuit | 16 X

https://www.16personalities.com/ro/test-de-personalitate-gratuit

16Personalities Test de personalitate Tipuri de personalitate Contact Română

Test de personalitate gratuit

NERIS Type Explorer®

Îți va lua mai puțin de 12 minute.

Răspunde onest (chiar dacă nu îți place răspunsul).

Încearcă să nu dai răspunsuri „neutre”.

Vi se pare dificil să vă prezentați altor persoane.

Ești de acord   Nu ești de acord

STUDIAREA INTRO/EXTROVERSIUNII

Pentru **studiarea intro/extroversiunii** este propus chestionarul elaborat de V. Levi.

Fișă de (auto)diagnostic al intro/extroversiunii

Citiți ambele coloane și luați în cerculeț acele numere ale afirmațiilor care vă caracterizează.

O persoană este:

Extrovertită dacă:	Introvertită dacă:
1. Are foarte mulți prieteni	1. Are un raționament profund
2. Își face ușor prieteni noi	2. Se cufundă, adesea, în amintiri
3. Realizează concomitent mai multe activități diferite	3. Păstrează îndelung senzațiile și sentimentele trăite
4. Reține ușor fizionomia cunoscuților	4. Nu leagă ușor prietenii noi
5. Memorează cu greutate formulele matematice	5. Își păstrează prietenii toată viața
6. Nu-i place să ia masa singur	6. Reține mai ușor sensurile generale decât detaliile
7. Îi place să povestească anecdote, istorioare, întâmplări	7. Nu aleargă după știri și evenimente noi
8. Poate să imite persoanele cunoscute	8. Își armonizează lucrurile din mediul în care trăiește
9. Îi place să vorbească în public	9. Se simte bine în singurătate
10. Îi place să facă fotografii	10. Preferă să ia masa singur
11. Se orientează ușor în împrejurări deosebite	11. Preferă să rămână necunoscut și neobservat în public
12. Nu-i place să stea prea mult în casă	12. Se obișnuiește greu cu situații noi
13. Simte permanent nevoia unor stimuli exteriori	13. Rămîne fidel convingerilor lui
14. Discută cu plăcere despre alții	14. Îl preocupă mult propria sănătate
15. Are întotdeauna planuri și idei noi	15. Caută îndelung sensul lucrurilor
16. Acționează în funcție de împrejurări	16. Își autoanalizează mereu sentimentele și stările psihice
17. Nu este de acord cu cei care se autoanalizează continuu	17. Este depărtat de evenimentele cotidiene
18. Se interesează de impresia pe care o produce asupra altora	18. Gîndește profund asupra soluțiilor unei probleme

Numărați răspunsurile încercuite. De ce parte înclină balanța? Sunt mai multe semne de „extro” sau de „intro”?

Tipuri pure de persoane extrovertite sau introvertite nu există. Contează proporția/combinarea trăsăturilor.

Extrovertitul este o persoană orientată spre lumea exterioară, evită singurătatea, are spirit de inițiativă și conduce activitățile de grup, e agreat de ceilalți. Își asumă responsabilități sociale, înfruntă riscul, e optimist, îi place viața variată, imprevizibilă.

Introvertitul – opus extrovertitului – se caracterizează prin centrare pe el însuși, prin orientarea către sine. Persoanele introvertite sunt contemplative, au tendința de izolare socială, sunt timide. Deosebit de sensibile, persoanele introvertite sunt înclinate mai mult spre lumea abstracțiilor decât spre viața practică.

Despre FIȘA DE CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVULUI

Această fișă este discutată detaliat la seminar.

Pentru completarea Fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului, fiind la practică, dvs în calitate de student stagiar puteți alege orice persoană din clasă, dar se recomandă să se atragă atenție la acele persoane care după realizarea sociometriei s-au situat în zona celor marginalizați, ignorați, izolați.

Pentru început este absolut necesar de obținut acordul elevului pentru a lucra 10-15 minute după lecții.

FIȘA DE CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVULUI

I. DATE GENERALE

1. Numele și prenumele
2. Data și locul nașterii
3. Școala/liceul
4. Clasa
5. Localitatea
6. Starea generală de sănătate
7. Probleme speciale de sănătate

Această informație poate fi luată din registrul clasei.

II. DATE DESPRE FAMILIE

1. Ocupația părinților:
Tata
Mama
2. Frați/surori (câți, ce vârstă au)
3. Componenta familiei (locuiesc cu bunicii, cu alte rude)
4. Climatul în familie

*Pentru a afla cum este climatul în familie se poate de adresat întrebări de genul:
-Cum vă petreceți timpul liber în familie?
-Cum a fost petrecută ultima ta zi de naștere? Anul Nou?
-La cine te adresezi când ai vreo dificultate? etc.*

III. DATE PRIVIND SITUAȚIA ȘCOLARĂ

1. Rezultate:
- foarte bune la
- bune la
- satisfăcătoare la
- nesatisfăcătoare la
2. Interese școlare deosebite pentru
3. Stilul de muncă școlară pe discipline:
a) cum lucrează/învață:
 sistematic, organizat la
 inegal, cu salturi la
 neglijent, leneș la
 foarte ambițios la
 mari lacune în cunoștințe la
- b) autonomie, activism, creativitate:
 inventiv, creativ la
 manifestă uneori inițiativă, independență la

Această informație poate fi luată din registrul clasei.

*Această informație este luată din observațiile zilnice, iată de ce la practică **sociometria se realizează în prima săptămână**, se alege elevul care va fi cercetat și apoi urmează observarea comportamentului lui la lecții, recreații, interacțiunea cu colegii.*

- se conformează cu regulile modelului
- nesigur, fără inițiativă la
- activ la
- participă selectiv, când este obligat la
-
4. **Conduita elevului la lecție și în clasă:**
a) ☐ conduita la lecție	b) ☐ purtarea în general
☐ atent, participă activ, cu interes	☐ exemplară, ireproșabilă
☐ atenția și interesul fluctuante	☐ corectă, cuviincioasă, bună
☐ de obicei pasiv	☐ cu abateri comportamentale frecvente, dar nu grave
☐ prezent doar fizic, cu frecvente distrageri	☐ abateri comportamentale grave, devianță
5. **Conduita în grup, integrarea socială a elevului**
- a) **participarea la viața de grup:**
- mai mult retras, rezervat, izolat, puțin comunicativ
- participă la activitatea grupului numai dacă este solicitat
- este în contact cu grupul, se integrează, dar preferă sarcinile executive
- comunicativ, stabilește ușor relații, vine cu idei și propuneri
- activ, sociabil, cu inițiativă, bun organizator al grupului
- b) **cum este văzut de colegi:**
☐ bun coleg, sensibil, te înțelegi și te împrietenești ușor cu el/ea	c) ☐ colegii îl apreciază pentru:
☐ bun coleg, săritor la nevoie, te poți bizui pe el	☐ rezultatele la învățătură
☐ preocupat mai mult de sine, individualist	☐ performanțele extrașcolare
	☐ pentru că este prietenos

IV. DATE PSIHLOGICE. Procese de cogniție (se testează 3 procese cognitive prin aplicarea testelor psihologice; se indică testele utilizate și datele analizate)

La acest compartiment dvs, student stagiar, realizați împreună cu elevul sarcinile din cadrul Practicii de inițiere în psihologie:

1. *Studierea particularităților memoriei (aici indicați formula de calcul și rezultatele)*
2. *Studierea particularităților atenției (rezultatele sunt vizualizate și prin grafic)*
3. *Anexați rezultatele chestionarului M.B.T.I și studiarea intro/extroversiunii.*

V. DATE PSIHLOGICE. Trăsături de personalitate (se aplică chestionare sau teste pentru identificarea trăsăturilor de personalitate, se prezintă datele analizei):

Compartimentul dat îl completați doar bifând caracteristicile de personalitate obținute în rezultatul observațiilor făcute pe parcursul practicii.

1. **Temperamentul**
- puternic, exteriorizat, impulsiv, nestăpânit, iritabil, uneori agresiv, activ, rezistent la solicitări, cu tendințe de dominare a altora
- exteriorizat, energic, vioi, mobil, echilibrat, ușor adaptabil, vorbăreț, nestatornic
- calm, controlat, reținut, lent, uneori nepăsător, mai greu adaptabil, rezistent la solicitări repetate
- hipersensibil, interiorizat, retras, nesigur, anxios
- tip combinat
2. **Emotivitate:**
- foarte emotiv, excesiv de timid, emoțiile îi perturbă activitatea
- emotiv, dar fără reacții dezadaptive
- neemotiv, îndrăzneț
3. **Dispoziție afectivă predominantă:**
- vesel, optimist mai mult trist, deprimat
4. **Însușiri aptitudinale:**
- lucrează repede, rezolvă ușor și corect sarcinile de învățare

-
- rezolvă corect, dar consumă mai mult timp și investește mai multă energie
- lucrează greoi, cu erori, nu se încadrează în timp
5. **Trăsături de caracter:**
- a) atitudini față de muncă:
- pozitive negative
- b) atitudini față de alții:
- pozitive negative
- c) atitudini față de sine:
- pozitive negative
-

6. **Aptitudini speciale (orientare profesională):**

Adresați elevului întrebări de genul:

- *Ce hobby-uri ai? Ce îți place să faci în timpul liber?*
- *Care cercuri extrașcolare frecvențezi?*
- *Care discipline școlare îți plac? De ce?*
- *Ce ați adăuga dvs?*

VI. SUGESTII ȘI RECOMANDĂRI PSIHOPEDAGOGICE

Formulați câteva propoziții despre elevul cercetat, concretizând:

- *Ce fel de tip de personalitate are (reieșind din observațiile sale și rezultatele M.B.T.I.)*
  - *Care sunt relațiile acestui elev cu colegii și ce ar putea fi modificat.*
  - *Ce s-ar putea recomanda colegilor, profesorilor, dirigintelui pentru adaptarea și integrarea acestui elev în colectivul clasei (în cazul în care a fost ales pentru cercetare un elev din zona marginalizată).*
  - *Altele.*
-

Data completării fișei

Autorul fișei/studentul stagiar

Important!

În timpul Practicii la didactica disciplinei și cea pedagogică din anul 3 sau 4 **realizați** sarcinile în următoarea ordine:

- I. Pentru completarea **Fișei de caracterizare psihopedagogică a clasei** de elevi aplicați Sociometria în prima sau a doua săptămână de practică și alegeți elevul care va fi cercetat.

- II. Pentru completarea **Fișei de caracterizare psihopedagogică a elevului** aplicați:
  - Metodica de studiere a particularităților memoriei logice și mecanice.
  - Tabelele lui Shultz de studiere a stabilității și mobilității atenției.
  - Pentru identificarea tipului de personalitate (temperament și caracter) aplicați:
    - *MBTI identificarea tipului de personalitate (varianta hârtie sau online);*
    - *Intro/extraversiune (V.Levi).*

Succese!

BIBLIOGRAFIE

1. Barron, Barbara; Tieger, Paul D., *The Art of SpeedReading People: How to Size People Up and Speak Their Language*, ISBN 10: 0316845183 ISBN 13: 9780316845182, Publisher: Little, Brown and Company, 228 pag., 1999.
2. Chelcea S. *Personalitate și societate în tranziție*, București, 1998.
3. Isabel Briggs Myers, *An Introduction to Type: A Guide to Understanding Your Results on the Myers-Briggs Type Indicator: European English Version*, ISBN 10: 1856390675, Publisher: Oxford Psychologists Press, 43 pag., 2000.
4. Paul D. Tieger, Barbara Barron, Kelly Tieger, *Do What You Are: Discover the Perfect Career for You Through the Secrets of Personality Type*, ISBN 10: 0316497142, Publisher: Little, Brown Spark, 384 pag., 2021.
5. <https://www.16personalities.com/ro/test-de-personalitate-gratuit>

ANEXE:

1. Protocolul de observație pentru studierea memoriei
2. Protocolul de observație pentru studierea atenției
3. Fișa de caracterizare psihopedagogică a clasei de elevi
4. Fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului

Lucrarea nr. 1 Protocolul de observație pentru studierea memoriei

Realizată de	
Facultatea, grupa	
Data	

Rezultatele subiectului

Memoria logică - primul șir (C ₁)			Memoria mecanică - al II șir (C ₂)		
A ₁	B ₁	C ₁	A ₂	B ₂	C ₂
15 cuvinte			15 cuvinte		

0 - 32 - nivel scăzut al dezvoltării memoriei

33 - 66- nivel mediu al dezvoltării memoriei

67 - 100- nivel înalt al dezvoltării memoriei

PROTOCOLUL DE OBSERVAȚIE

Comportamentul urmărit în timpul testării:						
4. Atitudinea generală față de sarcina de lucru (test):						
	5	4	3	2	1	
siguranță de sine						nesiguranță
echilibru emoțional						dezechilibru emoțional
cooperare						necooperare
calm						agitat
relaxat						încordat
5. Maniera de raportare la instrucțiune:						
înțelegere rapidă a instrucțiunii						deficit de înțelegere
rezistență puternică la oboseală						rezistență slabă la oboseală
6. Atitudinea față de eroare:						
Efort de mobilizare pentru evitarea erorilor						X
Conștientizarea erorii și corectarea rapidă						
Persistența în eroare (reacție în lanț)						
Blocaje ca urmare a erorii						
Frecvența mai mare a erorii:						
- la început						
- la mijloc						
- la final						
Alte observații:						
- de ex.: care cuvinte au necesitat mai mult timp						
-						
-						
-						

CONCLUZII:

NP subiectului		
Vârsta		
Nivelul dezvoltării	memoriei logice	
	memoriei mecanice	

RECOMANDĂRI oferite subiectului experimentat pentru dezvoltarea tipului de memorie logică și mecanică (5-7):

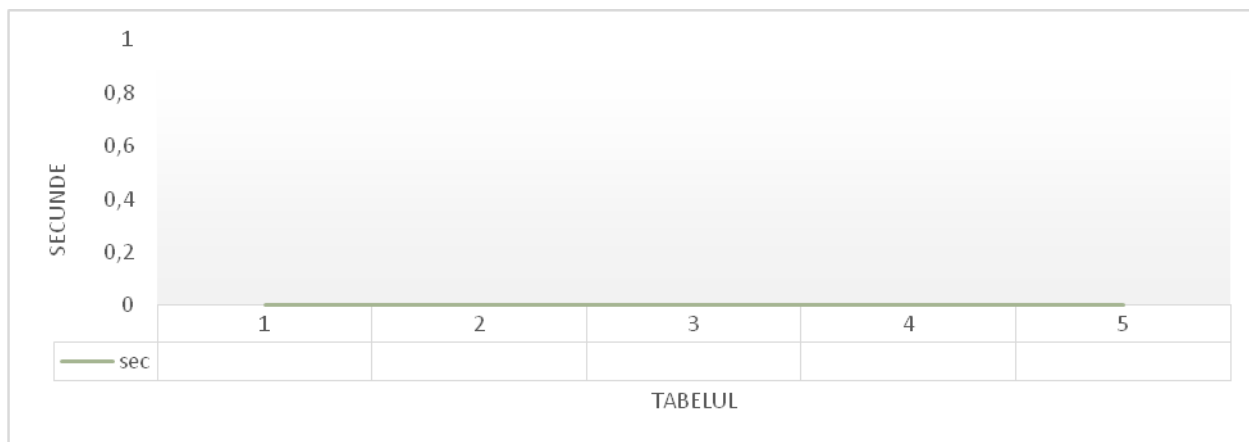
Lucrarea nr. 2 Protocolul de observație pentru studierea atenției

Realizată de	
Facultatea, grupa	
Data	

PROTOCOLUL DE OBSERVAȚIE:

Numărul tabelului	Timpul de căutare (secunde)	Observații
1		
2		
3		
4		
5		
	Media=	

Pentru vizualizarea rezultatelor datele obținute se reprezintă grafic.

12-40 de ani: limitele normei sunt 35-40 de secunde.

40-60 de ani: limitele normei sunt 40-60 de secunde.

NP subiectului	
Vârsta	
Ocupația	
CONCLUZII:	

FIȘA DE CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ A COLECTIVULUI DE ELEVI
Aplicarea SOCIOMETRIEI

în studierea relațiilor interpersonale din clasa de elevi

b) Prelucrarea cantitativă a datelor

Matrcirea sociometrică

	1	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1.												
2.												
3.												
4.												
5.												
6.												
7.												
8.												
9.												
10.												
11.												
12.												
Total alegeri „+”												
Total respingeri „-”												
ISP (indicele de statut preferențial)												
<i>Pentru tabelul 1: alegeri-respingeri</i>												

Calcularea indicilor sociometrici

Indicele statusului sociometric (numit și Indicele de Statut Preferențial), arată poziția ocupată de o persoană în cadrul grupului și se calculează după formula:

$$\text{Indicele Statutului sociometric } ISP X = \frac{\text{Alegeri primite de } X - \text{Respingeri primite de } X}{N-1}$$

unde ISP – statutul sociometric;

X – elevul X;

N – numărul total al elevilor din care este exclus X.

Statutul poate fi: pozitiv, negativ și zero, ceea ce indică existența unor subiecți populari, acceptați, indiferenți sau izolați afectiv (marginalizați) în cadrul grupului.

-n → -1 – statut negativ;

0 – izolat ;

0,0.... → +..... – statut favorabil.

Datele din matrice sunt introduse în tabel în ordine descrescătoare conform indicilor de statut preferențial obținuți.

Indicii de Statut Preferențial

Tabel

Nume Prenume	Alegeri- respingeri	ISP	Nr. de elevi cu același ISP	Statutul
				Populari >0,5
				Acceptați 0,5-0
				Indiferenți 0
				Marginalizați 0>

b) Analiza calitativă a datelor

3. Scrieți lista elevilor în ordine **descrescândă**, în funcție de numărul de puncte ”+” acumulate, conform datelor din tabelul Indicii de Statut Preferențial.

Nr.	Nume Prenume	ISP
1.		
...		

2. Elaborați concluzii și recomandări (de exemplu:

a) În colectivul clasei a fost identificat: liderul (neformal) - NP, preferații – NP, NP, respinșii, izolații, coeziunea, etc...

b) Recomandări dirigintelui, profesorilor de la alte discipline, elevilor, sugestii pentru părinți.

Toate **rezultatele și recomandările elaborate se păstrează la dvs (studentul stagiar)** și sunt parte a raportului la practica pedagogică.

FIȘA DE CARACTERIZARE PSIHOPEDAGOGICĂ A ELEVULUI

II. DATE GENERALE

1. Numele și prenumele _____
2. Data și locul nașterii _____
3. Școala/liceul _____
4. Clasa _____
5. Localitatea _____
6. Starea generală de sănătate _____
7. Probleme speciale de sănătate _____

III. DATE DESPRE FAMILIE

1. Ocupația părinților:
  - Tata _____
  - Mama _____
2. Frați/surori (câți, ce vârstă au)
  - _____
  - _____
  - _____
3. Componenta familiei (locuiesc cu bunicii, cu alte rude.) _____
4. Climatul în familie _____

III. DATE PRIVIND SITUAȚIA ȘCOLARĂ

1. Rezultate:
  - foarte bune la _____
  - bune la _____
  - satisfăcătoare la _____
  - nesatisfăcătoare la _____
2. Interese școlare deosebite pentru _____
3. Stilul de muncă școlară pe discipline:
  - a) cum lucrează/învață:
    - sistematic, organizat la _____
    - inegal, cu salturi la _____
    - neglijent, leneș la _____
    - foarte ambițios la _____
    - mari lacune în cunoștințe la _____
  - b) autonomie, activism, creativitate:
    - inventiv, creativ la _____
    - manifestă uneori inițiativă, independență la _____
    - se conformează cu regulile modelului _____
    - nesigur, fără inițiativă la _____
    - activ la _____
    - participă selectiv, când este obligat la _____
4. Conduita elevului la lecție și în clasă:

<ol style="list-style-type: none"> a) conduita la lecție <ul style="list-style-type: none"> ☐ atent, participă activ, cu interes _____ ☐ atenția și interesul fluctuante _____ ☐ de obicei pasiv _____ ☐ prezent doar fizic, cu frecvente distrageri _____ 	<ol style="list-style-type: none"> b) purtarea în general <ul style="list-style-type: none"> ☐ exemplară, ireproșabilă _____ ☐ corectă, cuviincioasă, bună _____ ☐ cu abateri comportamentale frecvente, dar nu grave _____ ☐ abateri comportamentale grave, devianță _____
--	---
5. Conduita în grup, integrarea socială a elevului
  - a) participarea la viața de grup: _____

- tip combinat
2. **Emotivitate:**
- foarte emotiv, excesiv de timid, emoțiile îi perturbă activitatea
- emotiv, dar fără reacții dezadaptive
- neemotiv, îndrăzneț
3. **Dispoziție afectivă predominantă:**
- vesel, optimist mai mult trist, deprimat
4. **Însușiri aptitudinale:**
- lucrează repede, rezolvă ușor și corect sarcinile de învățare
- rezolvă corect, dar consumă mai mult timp și investește mai multă energie
- lucrează greoi, cu erori, nu se încadrează în timp
5. **Trăsături de caracter:**
- a) atitudini față de muncă:
- pozitive negative
- b) atitudini față de alții:
- pozitive negative
- c) atitudini față de sine:
- pozitive negative

6. **Aptitudini speciale (orientare profesională):**

VI. SUGESTII ȘI RECOMANDĂRI PSIHOPEDAGOGICE

Data completării fișei

Autorul fișei/studentul stagiar

Felicitări!

În cazul apariției unor întrebări nu ezitați să contactați autoarea – Mocanu Viorica la adresa vikmocanu@gmail.com

Succese!

Bun de tipar 2023. Formatul 60×84 ¹/₈
Comanda. Tirajul 50 ex.

Centrul Editorial-Poligrafic al USM
str. Al.Mateevici, 60, Chişinău, MD-2009
e-mail: cep1usm@mail.ru; usmcep@mail.ru